Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

Základní škola DRAK

“Svoboda učit se, růst a objevovat”

Obsah:

Obsah: 1
1. Identifikační údaje 5
1.1 Název ŠVP pro ZV 5
1.2 Údaje o škole 5
1.3 Zřizovatel 5
1.4 Platnost dokumentu 5
2. Charakteristika školy 6
2.1 Typ a velikost školy 6
2.2 Umístění školy 6
2.3 Zaměření školy 6
2.4 Vize, kultura a prostředí školy 7
2.4.1 Vize a pojetí vzdělávání 7
2.4.2 Plánování a organizace vzdělávání 8
2.4.3 Demokratická komunita a participace 9
2.4.4 Role pedagoga, vztahy, bezpečí a výzva 9
2.4.5 Prostředí podporující sebeřízení 10
2.4.6 Základní režim dne a týdne a způsob organizace času 10
Vztah mezi společnými časy, vzdělávací nabídkou, samostatnou činností a volnou hrou 11
2.4.7 Organizační, prostorové, materiální, hygienické a bezpečnostní podmínky 11
Využívání dalších prostor a vzdělávacích prostředí mimo budovu školy 12
2.4.8 Věkové míchání 12
2.4.9 Volná hra a vývoj sebeřízení 12
2.4.10 Různé cesty učení 13
2.4.11 Wellbeing a učící se profesní společenství 13
2.4.12 Rodina a širší komunita 15
2.4.13 Reflexe a hodnocení kvality 16
Kritéria a způsoby hodnocení kvality v ZŠ DRAK 16
1. Kvalita výuky a rozvoje sebeřízení 16
2. Kvalita pedagogické práce 16
3. Kvalita prostředí, vztahů a wellbeingu 17
2. Východiska vzniku ŠVP 17
2.1 Pojetí a model ŠVP 17
2.2 Co ŠVP zdůrazňuje 17
2.3 Různé cesty k očekávaným výsledkům učení 18
2.4 Život školy jako vzdělávací prostředí 18
2.5 Věkové míchání a individuální vývojová cesta 19
2.6 Učení ve škole i mimo školu 19
2.7 ŠVP jako nástroj plánování vzdělávání 20

2.7 Průběžné sledování vzdělávací cesty....20
2.8 Přijímání žáků a informovaná volba....21
2.9 Zařazování žáků do tříd a skupin....21
2.10 Identifikace potřeb a podpora žáků....22
2.11 Adaptace nově příchozích žáků....22
2.12 Adaptace žáků 1. ročníku a začátek školního roku....23
2.16 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných....23
Pojetí podpory žáků....23
Systém podpůrných opatření....24
Depistáž a včasné zachycení potřeb....24
Žák jako aktivní účastník podpory....24
Organizace podpory a spolupráce....24
Podpora nadání a mimořádného nadání....25
Dvojí výjimečnost....25
3. ŠVP....26
3.1 Učební plán....26
Učební plán – 1. stupeň....26
Učební plán 2. stupeň....27
Poznámky k učebnímu plánu....27
1. Učební plán, vzdělávací nabídka a vzdělávací cesta žáka....27
2. Časová dotace a organizace vzdělávání....28
3. Volitelná vzdělávací nabídka....28
4. Administrativní domov OVU....29
5. Věkově smíšené vzdělávání....29
6. Cizí jazyky....29
7. Integrované předměty....29
8. Klíčové kompetence....29
9. Závaznost učebního plánu....30
3.2 Obsah vzdělávání....30
3.2.1 Obecné pojetí vzdělávacího obsahu....30
3.2.2 Český jazyk....31
3.2.2.1 Charakteristika předmětu....31
3.2.2.2 Vzdělávací obsah....31
3.2.3 Anglický jazyk....33
3.2.3.1 Charakteristika předmětu....33
3.2.3.2 Vzdělávací obsah....34
3.2.4 Další cizí jazyk....35
3.2.4.1 Charakteristika předmětu....35
3.2.4.2 Vzdělávací obsah....36
3.2.5 Matematika a informatika – 1. stupeň....36

3.2.5.1 Charakteristika předmětu....36
3.2.5.2 Vzdělávací obsah....37
3.2.11 Matematika a informatika – 2. stupeň....39
3.2.11.1 Charakteristika předmětu....39
3.2.11.2 Vzdělávací obsah....40
3.2.12 Já a svět – 2. stupeň....41
3.2.12.1 Charakteristika předmětu....41
3.2.12.2 Vzdělávací obsah....42
3.2.11 Umění a kultura....48
3.2.11.1 Charakteristika předmětu....48
3.2.11.2 Vzdělávací obsah....49
3.2.12 Pohyb a zdraví....51
3.2.12.1 Charakteristika předmětu....51
3.2.12.2 Vzdělávací obsah....52
3.2.13 Klíčové kompetence....55
3.2.13.1 Charakteristika předmětu....55
3.2.13.2 Vzdělávací obsah....56
3.2.14 Volitelná vzdělávací nabídka....60
3.2.14.1 Charakteristika jiné formy vzdělávání....60
3.2.14.2 Vzdělávací obsah....60
4. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků....62
4.1 Pojetí a zásady hodnocení....62
4.2 Systém průběžné evidence a získávání podkladů....62
4.2.1 Patronský deník....63
4.2.2 Sebehodnotící listy žáka....63
4.2.3 Portfolio žáka....64
4.3 Pololetní a koncoroční sumativní reflexe....64
Kolokvium....64
Tripartita....64
4.4 Pravidla pro převod slovních podkladů na klasifikaci....65
Klasifikační stupnice....65
4.5 Pravidla pro hodnocení žáků v individuálním vzdělávání a žáků s individuálními vzdělávacími potřebami....66
Žáci v individuálním vzdělávání podle § 41 školského zákona....66
Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami....66
4.6 Postup v případě nehodnocení žáka z důvodu nedostatku podkladů....66
4.7 Uznávání výsledků neformálního a informálního vzdělávání....67
4.8 Přístup žáků a zákonných zástupců k podkladům hodnocení....67

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP pro ZV

“Svoboda učit se, růst a objevovat”

1.2 Údaje o škole

Název:	Základní škola DRAK
Adresa:	U Továrny 1, Přemyšlení, 250 66 Zdiby
IČO:	23 120 363
IZO:	250 003 082
RED IZO:	691 018 910
ID datové schránky:	ar26e5y
ředitelka:	BBus. Martina Medek Štyksová, DiS.
kontakt kancelář:	Email: info@skoladrak.cz
	Mobil: +420 702 068 669

1.3 Zřizovatel

Název:	Svobodná škola DRAK z.ú.
Adresa:	Na Stráni 82, 250 73 Jenštejn
IČO:	21 919 950
ID datové schránky:	t3fdu7e
ředitelka ústavu:	BBus. Martina Medek Štyksová, DiS.

1.4 Platnost dokumentu

Datum projednání ŠVP pedagogickou radou: 27. 8. 2026

Datum vyjádření školské rady k ŠVP: 31. 8. 2026

Platnost ŠVP od: 1. 9. 2026

Tento Školní vzdělávací program vydává v souladu se školským zákonem (zákon č. 561/2004 Sb., § 164 odst. 2) ředitelka školy.

Ve Zdibech dne 31. 8. 2026

Medek Štyksová
ředitelka ZŠ

2. Charakteristika školy

2.1 Typ a velikost školy

Základní škola DRAK je úplná základní škola poskytující základní vzdělávání žákům v 1.–9. ročníku. Škola má maximální kapacitu 67 žáků, organizovaná je do věkově heterogenních kmenových tříd. Vzdělávání probíhá ve věkově smíšených skupinách, které podporují vzájemné učení, spolupráci a respekt.. Stavíme na vnitřní motivaci, podporujeme věkově smíšenou skupinu a klademe důraz na individuální potřeby každého dítěte.

Program Školy DRAK vychází z principů svobodného a sebeřízeného vzdělávání.

2.2 Umístění školy

Škola působí v obci Zdiby, místní část Přemyšlení (region Praha-východ). Místem poskytovaného vzdělávání je U Továrny 1, 250 66 Zdiby. Škola se nachází v klidném, částečně industriálním a částečně přírodním prostředí na kraji Přírodního parku Dolní Povltaví, jehož prostor škola aktivně využívá pro své vzdělávací aktivity, pobyt venku a badatelskou výuku.

2.3 Zaměření školy

Škola je svobodnou demokratickou školou.

Svobodná demokratická škola propojuje dvě základní roviny: svobodu dítěte ve vlastní vzdělávací cestě a demokratické fungování školní komunity.

Svoboda ve vzdělávání znamená, že dítě má skutečný prostor spolurozhodovat o své vzdělávací cestě, zejména o tom, čemu se bude věnovat, jakým způsobem, v jakém tempu a s kým se bude učit. Tato autonomie je spojena s postupným přebíráním odpovědnosti za vlastní rozhodnutí a vlastní učení a uskutečňuje se v rámci podmínek, které škola vytváří pro naplňování cílů základního vzdělávání.

Demokracie ve fungování školy znamená, že děti i dospělí mají skutečnou možnost podílet se na rozhodování o pravidlech a společném životě školy. Demokratické uspořádání podporuje partnerství, spoluodpovědnost za společné prostředí a zkušenost s tím, že vlastní svoboda je spojena s respektem ke svobodě a právům ostatních.

Škola vytváří podmínky pro individuální vzdělávací cesty, sebeřízení, spolupráci dětí a dospělých, přirozené učení v komunitě, věkové míchání, volnou hru a další formy formálního, neformálního a informálního učení.

Konkrétní způsob, jakým škola tyto principy uskutečňuje, je popsán zejména v kapitole 1.3 Vize, kultura a prostředí školy a v dalších částech ŠVP.

Škola je členem Asociace svobodných demokratických škol (ASDŠ) a podílí se na odborné a kolegiální spolupráci škol vycházejících z principů svobodného demokratického vzdělávání.

Základní škola DRAK rozvíjí své svobodně demokratické zaměření prostřednictvím školního vzdělávacího programu „Svoboda učit se, růst a objevovat“. Vzdělávání chápeme jako cestu k rozvoji autonomního člověka, který rozumí sobě, dokáže rozvíjet své zájmy a schopnosti,

vytvářet respektující vztahy s druhými a aktivně se podílet na životě demokratického společenství. Škola klade zvláštní důraz na:

- Vnitřní motivaci dětí jako základní motor učení.
- Demokratickou samosprávu prostřednictvím Dračího sněmu.
- Průvodcovský přístup pedagogů, kteří namísto autoritativního vedení nabízejí inspiraci a bezpečné prostředí.
- Propojování formálního vzdělávání s reálným životem a komunitním prostředím.

2.4 Vize, kultura a prostředí školy

Svobodná demokratická škola chápe vzdělávání jako proces rozvoje celého člověka a jeho postupného osamostatňování. Vize, kultura a prostředí školy jsou vzájemně propojené. Hodnoty školy se neuskutečňují pouze prostřednictvím cílené výuky, ale také způsobem, jakým děti a dospělí společně žijí, rozhodují, vytvářejí pravidla, řeší konflikty, pečují o společné prostředí a přebírají odpovědnost za své jednání.

Škola vychází ze základních hodnot svobodných demokratických škol formulovaných ASDŠ:

- sebeřízení a vnitřně motivované učení,
- plné věkové míchání a dobrovolnost,
- přijetí a nenásilí,
- partnerství a samospráva,
- respekt ke společnosti a k jejímu právnímu rámci.

Následující části ukazují, jak se tyto hodnoty promítají do vzdělávání, vztahů, demokratického fungování komunity a podoby školního prostředí. Jednotlivé hodnoty se vzájemně prolínají; uvedené vazby proto vyjadřují jejich hlavní, nikoli výlučné propojení s jednotlivými oblastmi fungování školy.

2.4.1 Vize a pojetí vzdělávání

Vazba na hodnoty ASDŠ: sebeřízení a vnitřně motivované učení; respekt ke společnosti a k jejímu právnímu rámci

Svobodná demokratická škola vychází z důvěry ve schopnost člověka učit se, rozvíjet své schopnosti a postupně přebírat odpovědnost za vlastní život.

Škola podporuje člověka, který poznává sebe a své potřeby, rozvíjí své zájmy a schopnosti, dokáže se rozhodovat, stanovovat si cíle a reflektovat vlastní cestu. Současně se učí respektovat svobodu a práva ostatních, spolupracovat, zvládat konflikty, orientovat se ve společnosti a aktivně se podílet na jejím životě.

Základním principem je svoboda dítěte ve vlastní vzdělávací cestě. Dítě má skutečný prostor rozhodovat o tom, čemu se bude věnovat, kdy, kde, jakým způsobem a s kým se bude učit. Tato autonomie je spojena s postupným přebíráním odpovědnosti za vlastní rozhodnutí, jednání a vzdělávání.

Škola odpovídá za vytváření pestrých vzdělávacích příležitostí, dostupnost podpory a průběžné sledování vzdělávacího pokroku dítěte tak, aby jeho vzdělávání směřovalo k naplňování cílů a očekávaných výsledků učení základního vzdělávání. Účast na konkrétní vzdělávací nabídce není sama o sobě cílem; k výsledku učení mohou vést různé vzdělávací cesty.

Sebeřízení se v průběhu vzdělávání vyvíjí. Od spontánního následování vlastních zájmů a vlastní iniciativy dítě postupně směřuje ke schopnosti vědomě plánovat své učení, stanovovat si cíle, vyhodnocovat své potřeby a budoucí záměry a systematicky se věnovat také činnostem, které pro něj nemusí být bezprostředně přitažlivé, pokud rozpoznává jejich význam pro své cíle, další vzdělávání nebo život ve společnosti.

Svoboda ve vzdělávací cestě je spojena také s členstvím ve školní komunitě. Dítě není pouze uživatelem svobodného prostředí, ale postupně se učí být jeho spolutvůrcem. Vedle práva rozhodovat o své vzdělávací cestě proto přebírá přiměřenou odpovědnost za vztahy, společné prostředí a fungování komunity. Škola podle svých podmínek stanoví oblasti života komunity, v nichž je účast jejích členů součástí společné odpovědnosti. V ZŠ DRAK je tato odpovědnost realizována aktivním zapojením dětí do udržování pořádku ve společných prostorách, péčí o pomůcky a materiály v tematických učebnách a podílem na chodu školní kuchyňky a jídelny. Každý člen komunity je odpovědný za respektování osobních hranic ostatních dětí i dospělých.

2.4.2 Plánování a organizace vzdělávání

Škola plánuje a organizuje vzdělávání tak, aby propojovala požadavky RVP ZV, vzdělávací potřeby a zájmy dětí, profesní odbornost a zájmy pedagogů a příležitosti, které přináší život školy a okolní svět. Vzdělávací nabídka proto může mít různé podoby a v průběhu času se proměňovat.

Děti se na obsahu a realizaci vzdělávání aktivně podílejí. Mohou témata a vzdělávací aktivity navrhovat a poptávat, spoluvytvářet jejich podobu nebo je samy připravovat, nabízet ostatním, vést a ukončovat. Aktivita vytvořená a vedená dítětem je rovnocennou vzdělávací příležitostí. Pokud při ní dítě nebo další účastníci prokazatelně dosahují očekávaných výsledků učení, může být tato zkušenost zaznamenána jako součást jejich vzdělávacího pokroku.

Pedagogický tým ZŠ DRAK sleduje pokrytí očekávaných výsledků učení prostřednictvím pravidelného mapování aktivit žáků na ranních setkáních (sletech) a zaznamenáváním jejich individuálního pokroku do Patronských deníků a portfolií. Průvodci průběžně vyhodnocují, které vzdělávací oblasti a cíle RVP ZV jsou přirozeně naplňovány prostřednictvím dětských projektů, volné hry, exkurzí a praktických činností. Pokud tým zjistí, že některé očekávané výsledky učení nejsou dlouhodobě pokrývány spontánní aktivitou dětí, flexibilně upravuje a rozšiřuje edukační nabídku lekcí, workshopů, tematických výjezdů nebo zve do školy odborníky z praxe, aby dětem zprostředkoval nové podněty a příležitosti k učení.

2.4.3 Demokratická komunita a participace

Demokracie je ve svobodné demokratické škole každodenní zkušeností. Děti a dospělí mají skutečnou možnost podílet se na rozhodování o společném životě školy. Prostřednictvím reálných situací se učí formulovat své potřeby a názory, naslouchat druhým, argumentovat, přebírat odpovědnost a hledat řešení přijatelné pro komunitu.

Rozsah rozhodovacích pravomocí a konkrétní podoba samosprávy odpovídají velikosti školy, věku dětí, zkušenosti komunity a organizačnímu uspořádání školy a mohou se v průběhu jejího vývoje proměňovat.

Demokratické uspořádání školy nemění povinnosti a odpovědnost ředitele školy stanovené právními předpisy. Ředitel může vytvářet participativní struktury a sdílet rozhodování v rozsahu, který právní rámec umožňuje, nemůže však přenést odpovědnost, kterou právní předpisy svěřují přímo jemu.

Základním pilířem samosprávy ZŠ DRAK je Dračí sněm, který se schází jednou týdně a představuje nejvyšší rozhodovací orgán školní komunity, kde mají děti i dospělí rovnocenný hlas. Sněm projednává, upravuje a schvaluje pravidla společného fungování, řeší podněty členů komunity a rozhoduje o záležitostech, které se školy přímo týkají. Rozhodování na sněmu i v užších pracovních týmech a rolích probíhá na základě principů konsentu (souhlasu) a sociokratických struktur. Při konsentním rozhodování není cílem dosáhnout jednomyslného souhlasu se všemi aspekty návrhu, ale ověřit, zda proti navrženému řešení neexistuje zásadní námitka. Námitka není chápána jako prostředek k zablokování rozhodnutí, ale jako informace, se kterou komunita dále pracuje. Člověk, který námitku vznáší, se podílí na hledání dalšího přijatelného řešení. Organizace školy může být založena na jasně vymezených rolích a týmech, které umožňují rozdělovat odpovědnost, rozhodovat co nejblíže místu, jehož se daná otázka týká, a pružně reagovat na vývoj školy.

2.4.4 Role pedagoga, vztahy, bezpečí a výzva

Dítě a dospělý mají stejnou lidskou důstojnost, jejich role a odpovědnost však nejsou totožné.

Pedagog ve svobodné demokratické škole není pouze předavatelem učiva. Podle situace může být učitelem, průvodcem, mentorem, inspirátorem, facilitátorem, poskytovatelem zpětné vazby nebo důvěryhodným dospělým. Využívá také koučovací způsob práce: naslouchá, klade otázky, pomáhá dítěti pojmenovat jeho cíle a možnosti, reflektovat zkušenost a hledat vlastní řešení.

Pedagog vytváří vzdělávací příležitosti, zpřístupňuje zdroje, nabízí svou odbornost a zkušenost a pomáhá dítěti orientovat se ve vlastní vzdělávací cestě. Podpora autonomie dítěte přitom neznamená rezignaci dospělého na jeho profesní odpovědnost.

Respekt k autonomii dítěte neznamená přenesení odpovědnosti za jeho bezpečí na dítě. Pedagog využívá svou odbornou a životní zkušenost při vytváření bezpečných podmínek a při volbě přiměřených nástrojů, postupů a míry samostatnosti s ohledem na věk, zkušenosti, schopnosti a aktuální potřeby dítěte. Smyslem bezpečných hranic není dítěti zkušenost odepřít, ale umožnit mu získávat ji postupně a přiměřeně.

Bezpečné prostředí současně není prostředím bez výzev, nejistoty nebo přiměřeného rizika. Škola vytváří podmínky, v nichž děti mohou postupně překračovat hranice toho, co již zvládají, zkoušet nové věci, pracovat s nejistotou a učit se zvládat přiměřenou míru obtíží a nepohodlí. Pedagog hledá rovnováhu mezi ochranou dítěte před nepřiměřeným rizikem a vytvářením prostoru pro zkušenosti, které podporují jeho samostatnost, odolnost a další rozvoj.

Škola vytváří kulturu otevřené a respektující komunikace. Konflikty nepovažuje pouze za narušení běžného provozu, ale také za situace, ve kterých se lze učit rozpoznávat potřeby, stanovovat hranice, přebírat odpovědnost a hledat řešení.

Škola usiluje o to, aby důvody pravidel, rozhodnutí a hranic byly dětem co nejvíce srozumitelné. Každodenní situace ve škole mohou být využívány jako příležitosti k učení, reflexi a rozvoji odpovědnosti.

V ZŠ DRAK pracujeme s rolí průvodce, který provází děti jejich individuálním rozvojem a procesem sebeřízení. Jako klíčový nástroj pro budování respektujících vztahů a řešení každodenních konfliktů využíváme koncept nenásilné komunikace, zaměřujeme se na vyjadřování pocitů a potřeb bez hodnocení a nálepek. Pro zvládání náročnějších situací a sporů uplatňujeme restorativní přístupy, proces mediace a komunitní kruhy. Specifickým nástrojem je možnost svolat takzvaný povinný sněm, u kterého se na základě konzultace s dalšími dvěma členy komunity sejde celá škola, aby vyslechla potřeby svolavatele a společně obnovila bezpečí a narovnala narušené vztahy.

Pedagog využívá podpůrné a koučovací dovednosti v rámci své profesní role. Nenahrazuje psychologa, terapeuta ani práci specializovaných odborníků; v případě potřeby intenzivnější podpory škola aktivně zprostředkovává spolupráci s externími odborníky.

2.4.5 Prostředí podporující sebeřízení

Prostředí svobodné demokratické školy není tvořeno pouze budovou a vybavením. Zahrnuje také organizaci času, dostupnost lidí a zdrojů, pravidla pohybu, možnosti volby, charakter vztahů a míru samostatnosti, kterou mohou děti skutečně využívat.

Škola vytváří podmínky, aby dítě mohlo přiměřeně svému věku, schopnostem a zkušenostem volit mezi různými činnostmi, pracovat individuálně i společně, vyhledávat zdroje a podporu, věnovat se vlastním projektům a zájmům, odpočívat, navazovat vztahy a účastnit se spontánních aktivit a hry.

Prostorové a materiální podmínky školy podporují podle možností školy samostatnost dítěte, dostupnost různých forem učení, spolupráci, hru, pohyb, odpočinek i soustředění. Nástroje, materiály a další zdroje jsou dětem dostupné v míře odpovídající jejich věku, zkušenostem a schopnosti bezpečně je používat.

2.4.6 Základní režim dne a týdne a způsob organizace času

Provoz školy je zahájen v 8:00 a ukončen v 16:30. Oficiální rámcový program začíná v 9:00, do kdy žáci přicházejí do školy, odkládají si obuv a svršky do šatních skříněk a věšáků na chodbě a připravují se na den. Ukončení organizovaného vyučování probíhá nejpozději v 15:20, přičemž do 16:30 ve škole pokračuje činnost školní družiny zaměřená na zájmové vzdělávání a volnou hru. Časové ohraničení jednotlivých edukačních bloků během dne záměrně není pevně stanoveno na tradičních 45 minut; délka, struktura i začátek činností se flexibilně odvíjejí od aktuálních potřeb dětí, kondice skupiny a charakteru dané práce. V průběhu odpoledne žáci před svým odchodem uvádějí využívané prostory a učebny do pořádku.

Vztah mezi společnými časy, vzdělávací nabídkou, samostatnou činností a volnou hrou

Každý den začíná společným ranním setkáním – sletem, při kterém se celá věkově smíšená komunita dětí a průvodců setkává, sdílí důležité informace, reflektuje náladu a společně plánuje den. Průvodci zde představují edukační nabídku (řízené lekce, workshopy, tematické bloky) a žáci přicházejí s vlastní poptávkou nebo návrhy projektů.

Po sletu se program větví: žáci se na základě vnitřní motivace dobrovolně rozhodují, zda se zapojí do vypsaných lekcí, budou pracovat na dlouhodobých osobních projektech, využijí čas pro individuální samostudium, nebo dají přednost odpočinku a volné hře.

Mezi 12:00 a 13:00 je pevně vyhrazen padesátiminutový čas na společný oběd a odpočinek. Ostatní přestávky a pauzy nejsou striktně časově diktovány; jsou zařazovány flexibilně průvodci s ohledem na fyziologické potřeby a únavu dětí, obvykle však nejpozději po 90 minutách souvislé práce.

Jednou týdně se schází Dračí sněm – klíčový komunitní a samosprávný čas, kde mají děti i dospělí rovnocenný hlas, společně tvoří školní pravidla, spravují zdroje a řeší podněty z chodu školy. Vztah mezi řízeným a volným časem plně respektuje principy sebeřízeného učení; rozvrh v informačním systému slouží výhradně jako legislativní a organizační rámec pro evidenci výuky.

2.4.7 Organizační, prostorové, materiální, hygienické a bezpečnostní podmínky

Škola má stanovenou maximální kapacitu 67 žáků a vzdělávání probíhá ve věkově heterogenních kmenových skupinách. Sídlí v budově v klidném areálu ve Zdibech – Přemyšlení (U Továrny 1). Vnitřní prostor je rozdělen do pěti tematicky zaměřených učeben uspořádaných podle vzdělávacích oblastí, hudebny s instalovanými hudebními nástroji a herny, která splňuje funkci prostoru pro školní družinu, pohybové aktivity i neformální setkávání. Pro odpočinek a psychohygienu slouží specializovaná klidová místnost vybavená gaučem, knihami, hrami, antistresovými pomůckami či sluchátky pro potlačení hlukového přetížení. Součástí je výdejna stravování s jídelnou, kam se obědy denně dovážejí, a kuchyňka s trvale zajištěným pitným režimem (dostupnost čisté vody z veřejného vodovodu) a možností přípravy vlastního občerstvení. V kuchyňce je rovněž umístěna lékárnička první pomoci.

Z hlediska mikroklimatu je v pobytových místnostech udržována teplota v rozmezí 20–28 °C a větrání probíhá přirozeně okny (v zimě krátce a intenzivně). Úklid a dezinfekce prostor se provádí denně netoxickými ekologickými prostředky; ručníky a textilie se perou přímo ve školní pračce při teplotě minimálně 60 °C.

Bezpečnost budovy je zajištěna uzavřením vnějších dveří během dne; vstup cizích osob je možný pouze po zazvonění, identifikaci a ohlášení pedagogovi. Žáci nesmí sami cizí osoby vpouštět. Evidence docházky a kniha školních úrazů jsou vedeny plně elektronicky v systému EduPage s přímým napojením na Českou školní inspekci.

Využívání dalších prostor a vzdělávacích prostředí mimo budovu školy

Škola aktivně rozšiřuje své vnitřní prostory o vnější edukační prostředí. K budově přiléhá školní zahrada, která je celoročně využívána pro odpočinek, spontánní hru, sportovní vyžití i praktické

environmentální činnosti. Vzhledem k umístění na okraji Přírodního parku Dolní Povltaví průvodci systematicky integrují terénní badatelskou výuku, vlastivědné výpravy a pravidelný pobyt venku přímo do vzdělávacího obsahu.

Pro hodiny tělesné výchovy si škola pronajímá externí sportovní haly a tělocvičny nebo využívá přilehlá venkovní sportoviště. Výuka je pravidelně obohacována o cílené exkurze do komunitních zahrad,, pracovišť Akademie věd ČR, muzeí a dalších kulturních a vědeckých institucí v regionu a v Praze. Při akcích konaných mimo školu zajišťuje pedagog bezpečnost žáků a písemně informuje zákonné zástupce o místě a času shromáždění nejméně 2 dny předem.

2.4.8 Věkové míchání

Věkově různorodá komunita je jednou ze základních charakteristik svobodné demokratické školy. Škola systematicky vytváří skutečné příležitosti pro setkávání, spolupráci, hru, učení a společné rozhodování dětí různého věku.

Věkové míchání neznamená, že všechny aktivity musí probíhat společně. Podle cíle a charakteru činnosti může škola vytvářet ročníkové, věkově specifické, úrovňové nebo jiné skupiny. Podstatné je, aby věkové míchání nebylo pouze příležitostnou aktivitou, ale přirozenou součástí života školy.

2.4.9 Volná hra a vývoj sebeřízení

Volná hra a další vlastní iniciativou vedené činnosti jsou významnou součástí vzdělávání. Škola pro ně vytváří skutečný čas a prostor.

Při volné hře dítě iniciuje a řídí vlastní činnost, vyjednává s ostatními, vytváří a mění pravidla, plánuje, experimentuje, řeší problémy, zažívá důsledky vlastních rozhodnutí a učí se regulovat své jednání. Volná hra proto není pouze odpočinkem mezi vzdělávacími činnostmi, ale jedním z prostředků přirozeného učení a rozvoje sebeřízení.

Volná hra poskytuje také přirozený prostor pro bezpečné experimentování s novými rolemi, situacemi, schopnostmi a přiměřeným rizikem, jehož míru může dítě do značné míry samo regulovat.

V průběhu školní docházky se tento základ postupně propojuje s vědomým plánováním vlastní vzdělávací cesty. Dítě se učí přecházet od bezprostředního „zajímá mě to“ také k otázkám „co potřebuji umět“, „kam směřuji“ a „co pro svůj cíl potřebuji udělat“. Vnitřní motivace tak postupně zahrnuje nejen následování zájmu, ale také schopnost věnovat energii činnostem, jejichž význam dítě samo rozpoznává, i když pro něj nejsou snadné nebo bezprostředně příjemné.

2.4.10 Různé cesty učení

Škola respektuje, že učení probíhá v různých prostředích a podobách. Vedle cílené výuky, lekcí a projektů mají vzdělávací význam také samostatná práce, hra, rozhovory, vlastní projekty, vrstevnické učení, komunitní situace, výlety a expedice, práce s odborníky a zkušenosti vznikající v reálném životě.

Škola proto propojuje formální, neformální, zájmové a informální učení a neváže dosažení výsledku učení pouze na absolvování konkrétní školní aktivity.

Uznává také vzdělávání, které probíhá mimo školu a mimo školou organizované aktivity – například v rodině, při cestování, zájmové činnosti, samostatném studiu nebo praktické zkušenosti.

Žáci ZŠ DRAK doloží a reflektují učení probíhající mimo školu zápisem do svého osobního portfolia, prezentací na ranním sletu nebo v individuálním rozhovoru se svým patronem. Dokladem o dosažení konkrétních očekávaných výsledků učení může být podle povahy aktivity slovní vyprávění, výrobek, praktická ukázka, fotografie, videozáznam nebo jiný přiměřený důkaz.

Pedagogové tyto zkušenosti systematicky zaznamenávají do portfólia, patronských deníků nebo informačního systému Školiště. Výsledky učení získané mimo školu průvodci plně zohledňují při pravidelné reflexi vzdělávací cesty žáka a při společném nastavování osobních cílů během tripartitních setkání za účasti dítěte i rodičů. Na základě těchto zjištěných zkušeností a individuálních potřeb žáka pak pedagogický tým citlivě upravuje a doplňuje navazující edukační nabídku lekcí, workshopů a projektových dnů tak, aby škola přirozeně navázala na potenciál, který si dítě přináší z neformálního a informálního prostředí

2.4.11 Wellbeing a učící se profesní společenství

Škola vytváří podmínky podporující wellbeing dětí i dospělých. Wellbeing nechápe jako odstranění všech nároků, nejistoty nebo nepohodlí, ale jako prostředí, v němž se člověk může cítit bezpečně, být přijímán, požádat o pomoc, zvládat přiměřené výzvy a učit se z chyb.

K bezpečnému a předvídatelnému prostředí přispívají srozumitelné role, kompetence a odpovědnosti dospělých, dostupnost podpory, zastupitelnost jednotlivých rolí a schopnost školy řešit obtíže včas.

Škola podle svých podmínek vytváří příležitosti pro metodickou spolupráci, intervizi, supervizi, další vzdělávání a odbornou podporu externích specialistů.

Členské školy ASDŠ mohou využívat profesní a odbornou spolupráci v rámci Asociace svobodných demokratických škol, například sdílení dobré praxe, meziškolní pracovní skupiny, metodické konzultace, kolegiální podporu pedagogů nebo spolupráci pracovníků školních poradenských pracovišť. Podle svého zapojení mohou školy využívat také mezinárodní spolupráci v rámci EUDEC nebo dalších odborných sítí.

V ZŠ DRAK vnímáme wellbeing jako základní podmínku a pilíř celého vzdělávání – věříme, že pouze dítě a dospělý, kteří se cítí psychicky i fyzicky bezpečně, se mohou plnohodnotně rozvíjet. Podporu wellbeingu dětí realizujeme prostřednictvím systematické práce s bezpečným a předvídatelným školním klimatem, rozvoje socioemočních dovedností a schopnosti seberegulace dětí.

Klíčovým nástrojem pro zvládání zátěže a prevenci přetížení je klidová místnost a vybrané koutky ve třídách. Ta je vybavena relaxačním nábytkem, gaučem, sluchátky pro snížení hlukové zátěže, senzorickými a antistresovými pomůckami a kartičkami emocí, které dětem (zejména těm se zvýšenou potřebou podpory, vyšší citlivostí či obtížemi v oblasti emocí) pomáhají bezpečně pracovat se svými emocemi a stresem.

Náš systém rolí staví na partnerském přístupu, kde dospělí působí jako průvodci a mentoři. Každý žák má v týmu svého pevného patrona. Patron s dítětem pravidelně pracuje, provází ho

jeho vzdělávací cestou, při individuálních rozhovorech sleduje jeho celkovou spokojenost, pomáhá mu s reflexí pokroku a stanovováním osobních cílů a je hlavním partnerem pro jeho rodinu při tripartitních schůzkách.

Profesní spolupráce a podpora pedagogů je klíčem k prevenci vyhoření a udržení respektující kultury školy. Podpora týmu je organizována skrze pravidelné týdenní online metodické videohovory zaměřené na sdílení zkušeností z výuky, společná plánovací setkání (přibližně jednou za dva měsíce), vzájemné hospitace a sdílení dobré praxe v rámci sjezdů a akcí Asociace svobodných a demokratických škol (ASDŠ). Pro další systematické posílení kompetencí v oblasti respektující komunikace, práce s emocemi dětí a řešení konfliktů bez eskalace plánuje škola realizaci akreditovaného vzdělávacího programu T.E.T. – Škola bez poražených (Teacher Effectiveness Training) pro celý pedagogický tým.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) probíhá v souladu plánem DVPP školy, který schvaluje ředitelka po projednání v pedagogické radě. Prioritou školy je vzdělávání celého týmu formou společných interních workshopů s lektorem na pracovišti, externích kurzů, webinářů, samostudia doporučené literatury, náslechů výuky a mentoringových návštěv jiných inspirativních škol za účelem sdílení dobré praxe. Obsahově se DVPP v ZŠ DRAK zaměřuje na rozvoj digitálních kompetencí, inkluzi a diferencovanou výuku v různorodém kolektivu, komunikační dovednosti pro efektivní týmovou spolupráci a reflexi s rodiči, psychohygienu průvodců a zajištění BOZP a první pomoci pro všechny zaměstnance. Témata se vzájemně prolínají a jejich přínos je pravidelně vyhodnocován na pedagogických radách.

Školní poradenské služby jsou plně integrovány do každodenního života komunity a činnosti pedagogického týmu. Vzhledem k velikosti školy zajišťují průvodci a vedení školy poradenskou podporu, včasnou identifikaci rizik a prevenci rizikového chování přímo v rámci svých běžných rolí a systému patronů. Případné konfliktní situace jsou řešeny přednostně prostřednictvím komunitních kruhů důvěry, rozhovorů, mediace a restorativních přístupů s cílem obnovit bezpečí, porozumět příčinám situace a hledat společné řešení namísto ukládání sankcí. V případě potřeby tým koordinuje individuální podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zajišťuje spolupráci s externími odborníky, pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) a speciálně pedagogickými centry (SPC).

2.4.12 Rodina a širší komunita

Rodina je důležitým partnerem školy. Svobodné demokratické vzdělávání předpokládá, že rodiče rozumějí základním principům školy, zejména sebeřízení, dobrovolnosti vzdělávací cesty, demokratické participaci, odpovědnosti dítěte a roli pedagoga.

Škola proto usiluje o otevřenou a srozumitelnou komunikaci, aktivní předcházení nedorozuměním a včasné hledání řešení v situacích, kdy se potřeby dítěte, rodiny a školy liší.

Škola vytváří dostupné příležitosti, aby děti, zákonní zástupci i další členové školního společenství mohli poskytovat zpětnou vazbu k výuce, vztahům, prostředí a fungování školy. Zpětnou vazbu využívá při reflexi a dalším rozvoji své práce.

Škola zároveň využívá širší prostředí jako součást vzdělávání a podle svých možností spolupracuje s odborníky, institucemi, organizacemi, místní komunitou a dalšími školami.

Hlavní formou spolupráce s rodiči v ZŠ DRAK jsou pravidelná tripartitní setkání (žák – rodič – patron), při kterých se v partnerském kruhu společně hodnotí uplynulé období, sleduje se celkový edukační i socioemoční pokrok dítěte a nastavují se osobní cíle pro další období. Vedle těchto schůzek využíváme pro průběžné informování zákonných zástupců každodenní setkání při předávání dětí, komunikační kanál WhatsApp a informační systém EduPage. Významným prvkem zapojení rodin do života školy jsou neformální setkání v rámci rodičovských kaváren, dny otevřených dveří a tematické komunitní akce, jako jsou Vánoční jarmark, bazárky či společnáí setkání. Příležitostně jsou organizovány také společné brigády na údržbu nebo rozvoj prostor školy a zahrady.

Zpětnou vazbu od rodin získáváme jak prostřednictvím těchto otevřených diskusí na schůzkách, tak skrze dotazníková šetření, individuální konzultace a přímé podněty ze školního společenství. Tyto výstupy pedagogický tým pravidelně reflektuje a využívá k úpravám organizace času, chodu školy a plánování další podpory dětí.

V oblasti spolupráce s dalšími partnery staví ZŠ DRAK na propojení s odbornou a regionální komunitou:

- Asociace svobodných a demokratických škol (ASDŠ): Jako řádný člen se aktivně podílíme na sjezdech a konferencích, což nám umožňuje sdílet dobrou praxi, navazovat partnerství a čerpat profesní podporu.
- Aliance pro sebeřízené vzdělávání: Spolupracujeme na pořádání odborných besed a přednášek pro rodiče i veřejnost (např. o respektující komunikaci a svobodě ve vzdělávání).
- Vědecké a vzdělávací instituce: Výuku systematicky obohacujeme exkurzemi a badatelskými programy ve spolupráci s pracovišti jako jsou Akademie věd ČR (Fyzikální ústav, Ústav struktury a mechaniky hornin), Přírodovědeckou fakultou UK, Národním muzeem, zámkem Ctěnice či Městskou knihovnou.
- Místní akční skupina (MAS) Nad Prahou: Členství nám otevírá cestu k regionální spolupráci s obcemi, školami a neziskovými organizacemi a k rozvoji komunitních aktivit.
- Materiální a firemní partnerství: Úzce spolupracujeme s dárci a podporovateli, kteří škole pomáhají s vybavením a technologiemi – např. společnost SANTAL (školní nábytek), ZŠ Campanus (šatní skříňky), Mironet a program Počítače dětem (výpočetní technika), společnost Zeměkvět či Nadace O2.

2.4.13 Reflexe a hodnocení kvality

Škola průběžně reflektuje kvalitu vzdělávání, pedagogické práce, své kultury a prostředí a výsledky reflexe využívá při dalším rozvoji.

Škola hodnotí kvalitu zejména podle toho, zda vzdělávání vede k naplňování cílů a očekávaných výsledků učení, podporuje aktivní zapojení a vzdělávací pokrok dětí, odpovídá jejich vzdělávacím potřebám a probíhá v bezpečném, respektujícím a podnětném prostředí. Součástí hodnocení je také reflexe souladu každodenní praxe s vizí a hodnotami školy.

V ZŠ DRAK vyhodnocujeme kvalitu výuky a prostředí na základě pravidelného sledování individuálního pokroku žáků v portfoliích, analýzy výstupů ze školních sněmů a sletů a

systematické pedagogické reflexe v týmu. Kritéria hodnocení stavíme na míře bezpečí, respektu, rozvoji autonomie dětí a na tom, jak efektivně edukační nabídka naplňuje očekávané výstupy RVP ZV. Při interním hodnocení kvality a materiálních, personálních i organizačních podmínek otevřeně vycházíme z aktuálních Kritérií hodnocení stanovených Českou školní inspekcí, což nám pomáhá udržovat plný legislativní soulad s českým školským rámcem..

Kritéria a způsoby hodnocení kvality v ZŠ DRAK

1. Kvalita výuky a rozvoje sebeřízení

- Kritéria: Míra vnitřní motivace žáků; schopnost žáků samostatně plánovat, vyhledávat zdroje a přebírat odpovědnost za své učení; prokazatelné dosahování očekávaných výstupů RVP ZV skrze individuální cesty.

- Způsob reflexe: Každodenní mapování na ranních sletech; průběžné vedení portfolií a zápisů v Patronských denících; pravidelné individuální konzultace s patronem a následné hodnocení pokroku žáka na tripartitních schůzkách (žák-rodič-pedagog).

2. Kvalita pedagogické práce

- Kritéria: Úroveň respektující komunikace ze strany průvodců; schopnost pedagogů působit v roli mentorů a facilitátorů; soustavný profesní rozvoj týmu a sdílení dobré praxe v souladu s demokratickými principy.

- Způsob reflexe: Pravidelné týdenní online metodické videohovory týmu k plánování a sdílení zkušeností z výuky; celotýmová pracovní setkání (jednou za 2 měsíce) zaměřená na dlouhodobé plnění cílů ŠVP; aktivní účast průvodců na sjezdech a pracovních skupinách Asociace svobodných a demokratických škol (ASDŠ).

3. Kvalita prostředí, vztahů a wellbeingu

- Kritéria: Bezpečné a zdravé sociální klima bez projevů diskriminace, strachu a šikany; funkčnost a estetika vnitřních i venkovních prostor; aktivní zapojení celé komunity do chodu školy.
- Způsob reflexe: Hodnocení chodu školy a řešení konfliktů na týdenních sněmech za účasti dětí i dospělých; využití restorativních nástrojů (mediace, povinné kruhy); kontrola hygienických standardů (např. inspekce Krajské hygienické stanice Středočeského kraje); získávání zpětné vazby od rodičů při rodičovských kavárnách a komunitních setkáních.

2. Východiska vzniku ŠVP

2.1 Pojetí a model ŠVP

Školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a z pedagogického pojetí svobodné demokratické školy. Je zpracován jako integrovaný model ŠVP, který propojuje vzdělávací obsah do širších vyučovacích předmětů a současně umožňuje jeho realizaci prostřednictvím různých vzdělávacích situací a organizačních forem.

Základní vztah, ze kterého ŠVP vychází, je:

RVP ZV → koncepční rámec svobodné demokratické školy → konkrétní podmínky školy → individuální vzdělávací cesta žáka.

RVP ZV stanovuje společné cíle základního vzdělávání a očekávané výsledky učení. Škola odpovídá za vytváření podmínek, v nichž vzdělávání žáků směřuje k naplňování cílů základního vzdělávání a k dosažení očekávaných výsledků učení, zejména za dostatečně pestré a dostupné vzdělávací příležitosti, pedagogickou podporu, sledování vzdělávacího rozvoje žáků a včasnou reakci v situaci, kdy žák potřebuje zvýšenou podporu.

Tato odpovědnost neznamená stanovení jednotné vzdělávací dráhy pro všechny žáky. Žák je aktivním tvůrcem svého vzdělávání a s přiměřenou podporou si volí, čemu, kdy, kde, jakým způsobem a s kým se učí. Možnost volit vlastní vzdělávací cestu není podmíněna dosažením určitého věku nebo ročníku; její konkrétní podoba a míra podpory se přizpůsobují potřebám a možnostem jednotlivého žáka.

2.2 Co ŠVP zdůrazňuje

ŠVP zdůrazňuje zejména sebeřízené vzdělávání a vnitřně motivované učení, skutečnou možnost volby, individualizaci vzdělávací cesty, dobrovolnost, partnerství dětí a dospělých, demokratickou samosprávu, věkové míchání, volnou hru, učení prostřednictvím vlastní zkušenosti a propojení formálního, neformálního, zájmového a informálního učení.

Svoboda žáka je spojena s odpovědností za vlastní jednání a je vymezena zejména stejnými právy a bezpečím ostatních členů školní komunity a povinnostmi školy vyplývajícími z právních předpisů.

Škola podporuje sebeřízené vzdělávání a vnitřně motivované učení tím, že vytváří podnětné prostředí, zpřístupňuje zdroje, přináší aktivní vzdělávací nabídku, podporuje vlastní iniciativu žáků a poskytuje pedagogickou pomoc tehdy, kdy je potřebná.

Autonomie žáka neznamená pasivitu školy.

2.3 Různé cesty k očekávaným výsledkům učení

K dosažení očekávaných výsledků učení mohou vést různé vzdělávací cesty. Škola nepovažuje jednu organizační formu nebo způsob učení za obecně nadřazený ostatním.

Vzdělávání ve svobodné demokratické škole pracuje zejména se dvěma vzájemně se doplňujícími cestami:

Cesta od zkušenosti k pojmenování učení
aktivita a zkušenost → reflexe → pojmenování učení → rozpoznání nebo ověření dosaženého OVU

Tato cesta vychází zejména ze sebeřízeného vzdělávání a vnitřně motivovaného učení. Učení vzniká z vlastní činnosti žáka, jeho zájmu, hry, zkoumání nebo autentické životní situace. Patří sem zejména volná hra, spontánní aktivity, vlastní projekty, vrstevnické učení, pozorování a nápodoba, společná činnost, řešení skutečných problémů a každodenní život školy.

Cesta od vzdělávacího záměru ke zkušenosti
OVU a vzdělávací záměr → připravená vzdělávací příležitost → zkušenost žáka → reflexe → důkaz učení

Škola na základě RVP ZV, sledování vzdělávacích potřeb žáků a pedagogického vyhodnocování připravuje cílené vzdělávací příležitosti. Mohou mít podobu lekcí, workshopů, kurzů, projektů, tematických bloků, expedic, konzultací, tréninku nebo jiných strukturovaných činností.

Obě cesty jsou legitimní a vzájemně se doplňují. Žák může k očekávanému výsledku učení dospět také vlastní cestou, kterou nelze předem zařadit do konkrétní organizační formy.

Tam, kde spontánní zkušenost neposkytuje dostatečné příležitosti k rozvoji nebo některá vzdělávací oblast zůstává dlouhodobě nepokrytá, škola aktivně vytváří další cílené vzdělávací nabídky a podporu.

2.4 Život školy jako vzdělávací prostředí

Každodenní život školy je součástí vzdělávacího prostředí a vytváří autentické příležitosti k naplňování očekávaných výsledků učení.

Demokratické řízení školy, společná činnost, rozhovory, řešení problémů a konfliktů, tvorba a dodržování pravidel, péče o společné prostředí, vlastní projekty, věkové míchání, spolupráce a účast na demokratickém rozhodování vytvářejí autentické situace, v nichž mohou žáci dosahovat OVU, rozvíjet klíčové kompetence a základní gramotnosti.

Demokratická samospráva proto není pouze způsobem organizace školy. Je současně vzdělávacím prostředím, v němž se žáci prostřednictvím skutečného rozhodování, vyjednávání, společného vytváření pravidel a přebírání odpovědnosti učí demokracii jejím praktickým uskutečňováním.

2.5 Věkové míchání a individuální vývojová cesta

Věkové míchání je významnou součástí vzdělávacího prostředí svobodné demokratické školy. Škola systematicky vytváří příležitosti, aby se žáci mohli učit, spolupracovat, hrát si a vytvářet vztahy napříč věkem a ročníky.

To neznamená, že každá vzdělávací situace musí být věkově smíšená. Škola podle povahy činnosti a potřeb žáků vytváří také věkově nebo jinak vymezené skupiny. Konkrétní organizační podoba je místním rozhodnutím školy.

Vzdělávací cesta jednotlivých žáků nemusí probíhat stejným způsobem, ve stejné posloupnosti ani ve stejném čase. Škola respektuje individuální neurovývojovou, tělesnou, kognitivní, emoční a sociální připravenost dítěte a přihlíží k jeho nejlepšímu zájmu.

Pokud dítě k určitému výkonu dosud není vývojově připravené, škola podporuje předpoklady potřebné pro jeho další rozvoj namísto nepřiměřeného tlaku na okamžité zvládnutí výkonu. Současně vývoj žáka průběžně sleduje. Pomalejší, ale pokračující vývoj sám o sobě nepovažuje za selhání; při dlouhodobé stagnaci, regresi nebo podezření na překážku ve vzdělávání aktivně zjišťuje příčiny a zajišťuje odpovídající podporu.

Škola respektuje závazné očekávané výsledky učení a jejich uzlové body stanovené RVP ZV a plánuje vzdělávání tak, aby žáci k jejich dosažení směřovali v příslušných uzlových bodech. Vývojovou připravenost jednotlivého žáka zohledňuje při volbě vzdělávací cesty, tempa a míry podpory. Pokud žák některého očekávaného výsledku učení v příslušném uzlovém bodě nedosahuje, škola jeho situaci vyhodnocuje a plánuje další podporu a vzdělávací postup.

2.6 Učení ve škole i mimo školu

Pro dosažení očekávaného výsledku učení není rozhodující místo, čas ani organizační forma, ve které k učení došlo.

Škola proto při plánování dalšího vzdělávání reflektuje také znalosti, dovednosti, postoje a zkušenosti získané žákem mimo jí organizované vzdělávací činnosti – například v rodině, při cestování, sportu, zájmové nebo umělecké činnosti, v komunitě, při vlastní tvorbě nebo v neformálním vzdělávání.

Škola podle svých podmínek stanoví způsob, kterým dosažení výsledku učení přiměřeně ověřuje a uznává. Může rovněž aktivně vytvářet příležitosti k zachycení výsledků učení získaných mimo školou organizované činnosti.

2.7 ŠVP jako nástroj plánování vzdělávání

ŠVP je společným kurikulárním rámcem pedagogického týmu pro plánování, realizaci, sledování a vyhodnocování vzdělávání.

Očekávané výsledky učení RVP ZV jsou v tomto ŠVP současně školními očekávanými výsledky učení. Škola při plánování vzdělávání sleduje, zda mají žáci dostatečné a dostupné příležitosti k jejich dosažení.

Vyučovací předměty uvedené v ŠVP představují kurikulární a administrativní uspořádání vzdělávacího obsahu a nejsou totožné s názvy jednotlivých lekcí, kurzů, projektů, dílen, tematických bloků nebo jiných vzdělávacích aktivit uvedených v aktuální vzdělávací nabídce či rozvrhu školy.

Předmět je administrativním a kurikulárním domovem příslušných očekávaných výsledků učení. Neurčuje nezbytně místo, čas ani organizační formu, ve které se žák učí.

Jeden očekávaný výsledek učení může být naplňován v různých vzdělávacích situacích a jedna vzdělávací situace může současně přispívat k dosažení výsledků učení z více předmětů.

Učební plán a předmětová struktura ŠVP proto nejsou totožné s osobním týdenním rozvrhem vzdělávacích činností jednotlivého žáka.

Při plánování konkrétní vzdělávací nabídky pedagogický tým vychází zejména z očekávaných výsledků učení, vzdělávacích potřeb a zájmů žáků, jejich dosavadního pokroku, podmínek školy a aktuálních vzdělávacích příležitostí.

2.7 Průběžné sledování vzdělávací cesty

Škola stanoví pravidelný mechanismus, kterým ověřuje, že vzdělávací cesta žádného žáka dlouhodobě neuniká pedagogické pozornosti a že žák má dostupné příležitosti a podporu potřebné pro svůj další rozvoj.

Pokud některá vzdělávací oblast zůstává dlouhodobě mimo vzdělávací cestu žáka, škola zjišťuje příčiny, vede s žákem přiměřenou reflexi a hledá jiné cesty a formy podpory. Samotná neúčast na konkrétní lekci není důkazem, že se žák v dané oblasti neučí nebo příslušného výsledku učení nedosáhl.

Při podezření na překážku ve vzdělávání, dlouhodobou stagnaci nebo regres škola poskytuje zvýšenou pedagogickou podporu a podle charakteru situace zapojuje další odbornou podporu.

Škola tento princip uskutečňuje prostřednictvím kombinace provázaných nástrojů: systému individuálního provázení skrze přidělené patrony, pravidelných týdenních reflektivních rozhovorů průvodce s žákem, vedení osobního žákovského portfolia a zápisů do Patronských deníků. Tyto pedagogické záznamy jsou průběžně vyhodnocovány na týmových pedagogických reflexích. Klíčovým uzlovým bodem pro společné vyhodnocování pokroku, spokojenosti a pro plánování dalších vzdělávacích cílů jsou pravidelná tripartitní setkání za aktivní účasti žáka, jeho patrona a zákonných zástupců

2.8 Přijímání žáků a informovaná volba

Přijímání žáků probíhá v souladu s právními předpisy a pravidly přijímání stanovenými školou.

Pro svobodnou demokratickou školu je zásadní, aby rozhodnutí o vstupu dítěte do školy vycházelo z porozumění rodiny charakteru školy a z informované volby. Škola proto vytváří před přijetím žáka prostor pro vzájemné seznámení, vyjasnění očekávání a představení základních principů vzdělávání, zejména sebeřízeného vzdělávání a vnitřně motivovaného učení, skutečné možnosti volby, dobrovolnosti, demokratické samosprávy, věkového míchání a odpovědnosti školy za podporu vzdělávací cesty žáka.

Součástí procesu je přiměřeně věku také samotný žák. Škola zjišťuje jeho pohled, potřeby a očekávání spojené se vstupem do školy.

Vzájemné seznámení a informování rodiny slouží k porozumění charakteru školy a informované volbě; samotné rozhodování o přijetí žáka probíhá podle předem stanovených kritérií a platných právních předpisů.

Škola organizuje přijímání žáků prostřednictvím individuálních informačních setkání s rodinou ještě před zápisem, po nichž následuje návštěva dítěte přímo ve výuce a v komunitě školy. Klíčovou formou vzájemného seznámení a ověření souladu očekávání rodiny s filozofií školy jsou

individuální pohovory a schůzky, které vedou k informované volbě obou stran. Konkrétní kritéria, postup a organizaci přijímání stanoví škola podle svých podmínek a platných právních předpisů.

2.9 Zařazování žáků do tříd a skupin

Administrativní zařazení žáka do ročníku nebo třídy neurčuje okruh žáků, se kterými se může vzdělávat.

Věkové míchání je součástí vzdělávacího prostředí svobodné demokratické školy. Žáci se mohou podle svých potřeb, zájmů, úrovně dovedností, zkušeností, nadání a charakteru konkrétní činnosti vzdělávat s mladšími i staršími žáky.

Škola může vzdělávání organizovat v třídách, věkově smíšených skupinách, trojročích nebo jiných organizačních celcích a vytvářet skupiny podle tématu, zájmu, vzdělávací potřeby či úrovně pokročilosti. Konkrétní organizační uspořádání stanoví podle místních podmínek.

Základní organizační jednotkou školy je věkově heterogenní kmenová třída, která plní především administrativní roli, přičemž v jedné třídě jsou zpravidla řazeni pouze žáci daného způsobu docházky (denní docházka nebo individuální vzdělávání podle § 41 školského zákona). Vzdělávání napříč těmito jednotkami škola organizuje prostřednictvím flexibilního vytváření učících se a pracovních skupin na základě aktuálních zájmů, potřeb a vzdělávacích cílů dětí, které se volně míchají napříč ročníky i stupni vzdělávání při společných projektech, řízených lekcích, ranních sletech a komunitních aktivitách na Dračím sněmu.

2.10 Identifikace potřeb a podpora žáků

Poznávání potřeb žáka je průběžným pedagogickým procesem a není omezeno na vyhledávání obtíží nebo znevýhodnění. Škola sleduje zejména jeho silné stránky a zájmy, dosavadní zkušenosti a znalosti, vývojovou připravenost, způsob učení a komunikace, vztahové a bezpečnostní potřeby, míru samostatnosti, potřebu pedagogické podpory a případné překážky ve vzdělávání.

Využívá především pedagogické pozorování, rozhovor se žákem, spolupráci se zákonnými zástupci, reflexi vzdělávacího pokroku a další nástroje zvolené podle místních podmínek. Zjištění promítá do vzdělávací nabídky, způsobu podpory a plánování další vzdělávací cesty žáka.

Odlišné tempo vývoje nebo adaptace není samo o sobě považováno za vzdělávací neúspěch. Při dlouhodobé stagnaci, regresi, výrazných obtížích nebo podezření na překážku ve vzdělávání škola situaci vyhodnocuje, upravuje pedagogickou podporu a podle potřeby postupuje v návaznosti na systém podpory popsaný v kapitole 2.16.

2.11 Adaptace nově příchozích žáků

Každý nově příchozí žák má podle svých individuálních potřeb prostor pro postupnou adaptaci na prostředí a způsob fungování školy.

Adaptace zahrnuje vytváření pocitu bezpečí a vztahů, orientaci v prostředí a vzdělávací nabídce a postupné porozumění tomu, jak pracovat s možností volby, vyhledávat podporu, podílet se na demokratickém rozhodování a spoluvytvářet školní prostředí.

Škola sleduje, zda se žák postupně orientuje v prostředí, navazuje vztahy, dokáže vyhledat pomoc, využívá možnosti volby, přebírá aktivitu ve své vzdělávací cestě a zapojuje se do života školy. Toto zapojení může mít například podobu spoluúčasti na rozhodování, tvorbě pravidel, přípravě společné činnosti nebo projektu či převzetí odpovědnosti za některou oblast života školy.

Délka ani průběh adaptace nejsou pro všechny žáky stejné. U žáků přicházejících z odlišně organizovaného vzdělávacího prostředí může adaptační období zahrnovat také čas, kdy žák méně využívá cílené vzdělávací nabídky a potřebuje především bezpečí, vztahy, volnou hru, pozorování, rozhovor nebo vlastní činnost. Samotný dočasný pokles účasti na školou strukturovaném učení není automaticky vyhodnocován jako vzdělávací neúspěch. Škola současně vzdělávací vývoj žáka sleduje a udržuje dostupnou přiměřenou vzdělávací nabídku a podporu.

Škola věnuje přiměřenou pozornost také přechodům mezi jednotlivými etapami vzdělávání a změnám organizačního nebo vztahového prostředí, zejména při přechodu mezi 1. a 2. stupněm.

2.12 Adaptace žáků 1. ročníku a začátek školního roku

Při vstupu do 1. ročníku škola věnuje zvýšenou pozornost bezpečí dítěte, vztahům, orientaci v novém prostředí, volné hře, seznamování s možnostmi školy a postupnému osvojování sebeřízení.

Rychlost osvojování jednotlivých školních výkonů není hlavním měřítkem úspěšné adaptace. Škola přizpůsobuje míru strukturovaných vzdělávacích činností adaptačním a vývojovým potřebám dítěte a současně od počátku podporuje jeho zájmy a vnitřní motivaci a vytváří přiměřené vzdělávací příležitosti odpovídající jeho aktuálním potřebám, možnostem a vývojové připravenosti. Vytváří mu tak příležitosti směřující k odpovídajícím OVU a umožňuje mu zažívat vlastní kompetenci a vzdělávací úspěch.

Adaptace proto není obdobím bez vzdělávání nebo vzdělávacích cílů. Propojuje bezpečné začlenění dítěte s podporou sebeřízeného vzdělávání a vnitřně motivovaného učení a s rozvojem v oblastech, pro které je dítě aktuálně připravené a motivované.

Škola zároveň vytváří na začátku školního roku přiměřený prostor pro obnovení vztahů, začlenění nových členů, orientaci ve změnách a společné nastavení fungování školní komunity.

Adaptaci žáků 1. ročníku škola podporuje prostřednictvím individuálního doprovázení přiděleným dospělým průvodcem (patronem), vědomým snižováním tlaku na řízené aktivity a nabízením širokého prostoru pro volnou hru a navazování vrstevnických vztahů. Dětem je poskytována citlivá podpora při postupném seznamování s fungováním ranních sletů a školního sněmu, přičemž úzce spolupracujeme s rodinou skrze průběžné konzultace, aby byl přechod do školního prostředí plynulý.

Začátek školního roku škola realizuje prostřednictvím úvodních společných adaptačních dnů přímo v zázemí školy a na školní zahradě, které jsou zaměřeny na obnovu komunitních dohod, začlenění nových dětí do věkově smíšeného kolektivu a společné nastavení herních i organizačních pravidel v tematických učebnách.

2.16 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pojetí podpory žáků

Škola vytváří podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných v souladu s právními předpisy a s principy svobodné demokratické školy.

Podpora vychází z aktuálních vzdělávacích potřeb, možností, silných stránek a zájmů konkrétního žáka. Jejím cílem je odstraňovat nebo zmírňovat překážky ve vzdělávání, rozvíjet potenciál dítěte a zpřístupňovat mu jeho vlastní vzdělávací cestu při zachování co nejvyšší možné míry autonomie, sebeřízeného vzdělávání a vnitřně motivovaného učení.

Škola nevychází pouze z diagnózy nebo formálního zařazení žáka, ale z průběžného poznávání jeho skutečného fungování ve vzdělávacím prostředí.

Systém podpůrných opatření

Škola poskytuje podpůrná opatření 1.–5. stupně v souladu s právními předpisy.

Podpůrná opatření 1. stupně škola poskytuje na základě vlastního pedagogického zjištění, pokud u žáka rozpozná potřebu úpravy podmínek, metod, organizace, hodnocení nebo jiné pedagogické podpory. Jejich účinnost průběžně vyhodnocuje a podle potřeby podporu upravuje.

Podpůrná opatření 2.–5. stupně škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení a za podmínek stanovených právními předpisy. Doporučená opatření začleňuje do běžného vzdělávacího prostředí a individuální vzdělávací cesty žáka tak, aby naplňovala svůj účel a současně respektovala jeho důstojnost, autonomii a způsob učení.

Škola podporuje žáka podle jeho zjištěných potřeb také v období, kdy probíhá odborné posuzování nebo kdy doporučení školského poradenského zařízení dosud není k dispozici, a to v rozsahu podpory, kterou může poskytovat z vlastní kompetence.

Depistáž a včasné zachycení potřeb

Součástí podpůrného systému školy je průběžná pedagogická depistáž. Pedagogové a pracovníci zajišťující poradenské služby sledují vzdělávací vývoj žáků, jejich silné stránky, projevy obtíží, změny v chování a další skutečnosti, které mohou signalizovat potřebu podpory nebo dalšího odborného posouzení.

Škola při obtížích usiluje o porozumění jejich možným příčinám a hledá způsoby, jak překážky ve vzdělávání odstranit nebo alespoň zmírnit. Podle charakteru potřeb může rodině doporučit spolupráci se školským poradenským zařízením, poskytovatelem zdravotních služeb nebo jiným vhodným odborníkem či odborným pracovištěm.

Pokud zákonný zástupce odborné vyšetření nebo jinou doporučenou formu podpory nevyužije, škola nadále poskytuje podporu v rozsahu svých kompetencí, průběžně vyhodnocuje její účinnost a pokračuje v partnerské spolupráci s rodinou.

Žák jako aktivní účastník podpory

Podpora není vykonávána pouze „na žákovi“. Žák je podle svého věku, možností a charakteru potřeb přiměřeně zapojován do porozumění vlastní situace, plánování podpory a jejího vyhodnocování.

Škola s žákem hledá, co mu pomáhá, jaké podmínky potřebuje a jakou podobu může mít jeho další vzdělávací cesta. Podpůrná opatření jsou uplatňována s respektem k jeho důstojnosti, bezpečí a právu vyjádřit svůj pohled.

Organizace podpory a spolupráce

Škola zajišťuje poskytování poradenských služeb a koordinaci podpory žáků v souladu s právními předpisy. Podpora je společnou odpovědností pedagogického týmu. Pedagogové sdílejí v nezbytném rozsahu informace potřebné pro vzdělávání žáka, postupují koordinovaně a průběžně vyhodnocují účinnost zvolených opatření.

Škola spolupracuje zejména se zákonnými zástupci, pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry a podle potřeb konkrétního žáka také s dalšími odborníky a institucemi.

Poradenské služby a koordinaci podpory žáků zajišťuje tým pedagogických pracovníků pověřených jednotlivými oblastmi poradenských služeb.

Za jednotlivé oblasti odpovídají: ředitelka školy (legislativní koordinace podpůrných opatření a komunikace s PPP/SPC), přidělený osobní průvodce – patron žáka (přímá podpora žáka v sebeřízení, sledování jeho spokojenosti, socioemočního rozvoje a průběžná reflexe) a asistenti pedagoga / průvodci (každodenní individualizovaná podpora žáků se zvýšenou potřebou podpory přímo v učebním prostředí).

Spolupráce, koordinace podpory a předávání nezbytných informací probíhají prostřednictvím pravidelných týdenních týmových reflexí a porad pedagogického sboru, sdílených zápisů v Patronských denících a průběžné evidence v informačním systému.

Podpora nadání a mimořádného nadání

Škola průběžně vytváří podmínky pro rozpoznávání a rozvoj nadání, mimořádného nadání a hlubokého zájmu žáků.

Podpora může spočívat zejména v možnosti postupovat vlastním tempem a do větší hloubky, pracovat na náročnějších nebo vlastních projektech, vzdělávat se společně se staršími nebo pokročilejšími žáky, využívat odborné zdroje a externí odborníky nebo věnovat intenzivnější pozornost oblasti vlastního zájmu.

Tyto možnosti nejsou vyhrazeny pouze žákům formálně identifikovaným jako nadaní nebo mimořádně nadaní. Jsou součástí běžného vzdělávacího prostředí svobodné demokratické školy a mohou je podle svých potřeb, zájmů a vzdělávací cesty využívat všichni žáci. U

nadaného nebo mimořádně nadaného žáka škola cíleně sleduje, zda jsou tyto možnosti pro rozvoj jeho potenciálu dostatečné, a podle potřeby zajišťuje další podporu.

Pokud to vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka vyžadují, škola využívá také další možnosti podpory stanovené právními předpisy, včetně vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu nebo přeřazení do vyššího ročníku za stanovených podmínek.

Nadání v jedné oblasti není důvodem k očekávání nadprůměrného výkonu ve všech oblastech. Také u nadaného nebo mimořádně nadaného žáka škola respektuje jeho individuální vzdělávací, vývojové, vztahové a emoční potřeby.

Dvojí výjimečnost

Škola počítá také s možností dvojí výjimečnosti, kdy se nadání nebo mimořádné nadání současně pojí se speciálními vzdělávacími potřebami nebo jinými významnými obtížemi ve vzdělávání.

Při plánování podpory proto posuzuje profil žáka v jeho celistvosti. Obtíže nesmějí vést k přehlížení nadání a nadání nesmí vést k přehlížení potřeby podpory.

Škola vytváří podmínky pro současný rozvoj silných stránek žáka a podporu oblastí, ve kterých ji potřebuje.

3. ŠVP

3.1 Učební plán

Učební plán stanovuje závaznou časovou a kurikulární strukturu vzdělávání školy. Obsahuje povinné vyučovací předměty a jiné formy vzdělávání, jejich časovou dotaci v jednotlivých ročnících a celkový rozsah vzdělávání na 1. a 2. stupni.

Modelový učební plán vychází z rámcového učebního plánu RVP ZV. Celková časová dotace činí 118 hodin na 1. stupni a 122 hodin na 2. stupni. Z tohoto rozsahu tvoří disponibilní časová dotace 14 hodin na 1. stupni a 26 hodin na 2. stupni.

Předmětová architektura 2. stupně odpovídá výchozí struktuře informačního systému Školiště. Matematika a Informatika jsou vedeny jako samostatné předměty a integrovaný předmět Já a svět se člení na JaS – Příroda a svět a JaS – Člověk a společnost.

Učební plán – 1. stupeň

Předmět / jiná forma vzdělávání	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	Celkem
Český jazyk	4	4	4	4	4	20
Anglický jazyk	1	2	2	2	2	9
Matematika a informatika	4	4	4	5	5	22

Předmět / jiná forma vzdělávání	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	Celkem
Já a svět	4	5	6	7	6	28
Umění a kultura	2	2	2	2	2	10
Pohyb a zdraví	2	2	2	2	2	10
Klíčové kompetence	1	1	1	1	1	5
Volitelná vzdělávací nabídka – DČD	2	2	3	3	4	14
CELKEM	20	22	24	26	26	118

Společný základ: 104 hodin. Disponibilní časová dotace: 14 hodin.

Celá disponibilní časová dotace 1. stupně je využita pro Volitelnou vzdělávací nabídku jako jinou formu vzdělávání.

Učební plán 2. stupeň

Předmět / jiná forma vzdělávání	**6. r.**	**7. r.**	**8. r.**	**9. r.**	**Celkem**
Český jazyk	4	3	3	3	13
Anglický jazyk	2	2	2	2	8
Další cizí jazyk	0	2	2	2	6
Matematika a informatika	4	4	5	5	18
Já a svět	8	7	8	8	31
Umění a kultura	2	2	2	2	8
Pohyb a zdraví	2	2	2	2	8
Klíčové kompetence	1	1	1	1	4
Volitelná vzdělávací nabídka – DČD	6	6	7	7	26
CELKEM	**29**	**29**	**32**	**32**	**122**

Společný základ: 96 hodin. Disponibilní časová dotace: 26 hodin.

Poznámky k učebnímu plánu

1. Učební plán, vzdělávací nabídka a vzdělávací cesta žáka

Učební plán stanovuje závazný kurikulární a časový rámec školy. Rozvrh a vzdělávací nabídka zachycují konkrétní organizaci vzdělávacích příležitostí v určitém období. Individuální vzdělávací cesta žáka představuje konkrétní situace, činnosti, témata, zkušenosti a vztahy, jejichž prostřednictvím žák směřuje k očekávaným výsledkům učení.

Učební plán školy není osobním týdenním rozvrhem každého žáka. Názvy položek v rozvrhu nemusí odpovídat názvům předmětů v učebním plánu. Rozvrh může obsahovat například konkrétní lekce, dílny, projekty nebo tematické bloky, např. „Obojživelníci“, „Stavíme most“, „Jak fungují peníze“ nebo „Příprava školních voleb“. Jedna taková vzdělávací situace může směřovat k OVU jednoho nebo více předmětů.

Rozvrhovaná nabídka se může v průběhu školního roku proměňovat podle vzdělávacích potřeb a zájmů žáků, jejich iniciativy, aktuálních témat, možností školy a pedagogického rozhodování školy, aniž by tím docházelo ke změně učebního plánu.

2. Časová dotace a organizace vzdělávání

Časová dotace vyjadřuje závazný rozsah vzdělávacího času, v němž škola zajišťuje realizaci vzdělávacího obsahu, připravené vzdělávací prostředí, aktivní nabídku, podporu a další příležitosti směřující k dosahování OVU. Neznamená, že každý žák musí každý týden absolvovat uvedený počet samostatných lekcí označených názvem příslušného předmětu.

Vzdělávání může být organizováno prostřednictvím pravidelných lekcí a bloků, kurzů, seminářů, dílen, projektů, tematických dnů a týdnů, exkurzí, expedic, pobytových programů, edukačních programů a akcí, badatelské a tvůrčí činnosti, samostatné práce, vrstevnického učení, práce věkově smíšených skupin, práce v připraveném prostředí, praktických činností, volné hry, vlastních vzdělávacích záměrů žáků, autentického demokratického a komunitního života školy a dalších autentických situací každodenního života.

Demokratický život školy je významným vzdělávacím prostředím svobodné demokratické školy. Učení probíhá také při společném rozhodování, školní samosprávě, práci ve výborech a týmech, tvorbě a změně pravidel, řešení konfliktů, organizování společných akcí nebo přebírání odpovědnosti za skutečné záležitosti školní komunity.

Vzdělávací obsah může být v průběhu školního roku rozložen nerovnoměrně. Určitá oblast může být soustředěna například do tematického týdne, projektu, expedice nebo intenzivního kurzu. Nerovnoměrné rozložení vzdělávacího obsahu neznamená jeho vypuštění; škola v delším časovém horizontu sleduje dostupnost příležitostí k naplňování všech OVU.

3. Volitelná vzdělávací nabídka

Volitelná vzdělávací nabídka je jinou organizační formou vzdělávání, prostřednictvím které je realizována celá disponibilní časová dotace: 14 hodin na 1. stupni a 26 hodin na 2. stupni. Je součástí celkového rozsahu vzdělávání stanoveného učebním plánem. Žák v jejím rámci využívá

vysokou míru skutečné volby, vybírá konkrétní vzdělávací činnost a cestu z dostupných příležitostí a může se podílet také na vytváření jejich obsahu.

Může zahrnovat zejména lekce, semináře, kurzy, odborné a tvůrčí dílny, projekty, tematické bloky a týdny, expedice, exkurze, badatelské, umělecké, řemeslné, technické a pohybové aktivity, práci v připraveném prostředí, samostatnou práci, vrstevnické učení, volnou hru, individuální a skupinové projekty, vlastní vzdělávací záměry, činnosti vznikající z aktuálních otázek a iniciativ žáků a činnosti vznikající v demokratickém a komunitním životě školy.

Volitelná vzdělávací nabídka nevytváří další samostatný administrativní soubor OVU ani druhý administrativní domov OVU. Vzdělávací obsah realizovaný v jejím rámci je vztahován k OVU příslušných domovských předmětů a může je rozšiřovat, prohlubovat, propojovat a umožňovat jejich individuální aplikaci podle zájmů, potřeb a vlastních vzdělávacích záměrů žáků. Pokud žák v jejím rámci prokáže dosažení OVU, výsledek se eviduje u příslušného domovského předmětu. Škola odpovídá za dostatečný rozsah, pestrost a dostupnost vzdělávacích příležitostí a za průběžné sledování vzdělávacího pokroku žáků.

4. Administrativní domov OVU

Každý OVU má v tomto ŠVP právě jeden administrativní a kurikulární domov. Předmět určuje, kde je dosažení OVU evidováno a hodnoceno; neurčuje nutně místo, čas ani organizační formu, ve které učení probíhá. Jeden OVU může být naplňován v různých vzdělávacích situacích a jedna vzdělávací situace může současně poskytovat důkazy k více OVU z různých předmětů.

Účast na aktivitě sama o sobě není důkazem dosažení OVU. Stejně tak neúčast na konkrétní lekci není důkazem, že žák daný OVU neovládá.

5. Věkově smíšené vzdělávání

Ročníkové členění učebního plánu je kurikulární a administrativní strukturou a samo o sobě neurčuje složení skupin, ve kterých vzdělávání probíhá. Vzdělávací skupiny mohou být vytvářeny podle zájmu, tématu, vzdělávací potřeby, dosažené úrovně, projektu, pracovního týmu nebo povahy konkrétní činnosti. Věkové míchání je přirozenou součástí vzdělávacího prostředí svobodné demokratické školy.

6. Cizí jazyky

Anglický jazyk je v učebním plánu zařazen od 1. do 9. ročníku. Další cizí jazyk je zařazen od 7. do 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně. Škola nabízí další cizí jazyk podle preferencí žáků a podle svých personálních a organizačních možností. Kontakt s dalšími cizími jazyky může škola nabízet i před 7. ročníkem v rámci Já a svět, Volitelné vzdělávací nabídky, projektů nebo dalších vzdělávacích situací.

7. Integrované předměty

Matematika a Informatika jsou integrovány do předmětu Matematika a informatika a širší poznávání přírodního, společenského a praktického světa do předmětu Já a svět.

Integrace vzdělávacího obsahu neznamená ztrátu oborové identity. Žáci si vytvářejí přehlednou mapu jednotlivých oblastí poznání a postupně rozpoznávají, v jakém oboru nebo mezioborové souvislosti se právě pohybují.

8. Klíčové kompetence

Předmět Klíčové kompetence má časovou dotaci 1 hodinu týdně v každém ročníku. Je administrativním a hodnoticím domovem OVU klíčových kompetencí a současně vytváří pravidelný společný prostor žáků jedné administrativní třídy.

Klíčové kompetence se rozvíjejí a prokazují napříč všemi předměty, jinými formami vzdělávání a každodenním životem školy. Pravidelný společný čas slouží zejména k reflexi vzdělávací cesty, plánování, sebehodnocení, komunikaci, práci se vztahy, společnému rozhodování a společným záležitostem třídy.

9. Závaznost učebního plánu

Předmětová architektura odpovídá výchozí struktuře informačního systému Školiště.

3.2 Obsah vzdělávání

Část 3.2 navazuje na pojetí učebního plánu a organizace vzdělávání vymezené v kapitole 3.1. Obecná pravidla vztahu mezi předmětem, rozvrhem, vzdělávací situací a individuální vzdělávací cestou se proto u jednotlivých předmětů neopakují; charakteristiky uvádějí pouze specifika daného předmětu nebo jiné formy vzdělávání.

3.2.1 Obecné pojetí vzdělávacího obsahu

Každý očekávaný výsledek učení (OVU) má v tomto ŠVP právě jeden administrativní a kurikulární domov. Tím je zajištěna jednoznačná vazba mezi RVP ZV, ŠVP školy a evidencí vzdělávacího pokroku.

RVP OVU = školní OVU. Škola přebírá očekávané výsledky učení RVP ZV beze změny jejich formulace; OVU nezkracuje, nerozděluje, nerozšiřuje ani nepřeformulovává.

Vzdělávací obsah jednotlivých předmětů je distribuován podle uzlových bodů RVP ZV nebo delších vzdělávacích období. ŠVP nevytváří umělé rozdělení OVU do jednotlivých ročníků tam, kde to není potřebné.

Klíčové kompetence a základní gramotnosti se rozvíjejí napříč vzděláváním. U každého předmětu jsou stručně uvedeny jeho významné vazby na klíčové kompetence a základní gramotnosti na úrovni předmětu jako celku. OVU klíčových kompetencí mají administrativní domov v předmětu Klíčové kompetence. OVU čtenářské a pisatelské gramotnosti mají administrativní domov v Českém jazyce; OVU logicko-matematické gramotnosti na 1. stupni v předmětu Matematika a informatika a na 2. stupni v Matematice.

OVU průřezových témat mají administrativní domov v předmětu Já a svět, resp. na 2. stupni v odpovídajících předmětech JaS. Jejich charakter zůstává průřezový a mohou být naplňována v různých předmětech a autentických vzdělávacích situacích.

ŠVP samostatně nedistribuuje učivo, pokud to není pro konkrétní vzdělávací oblast potřebné. Podrobnější metodické rozpracování jednotlivých OVU, včetně semaforu pokroku, podkroků, indikátorů a příkladů důkazů, není součástí závazného textu ŠVP. Je vedeno v navazujících pedagogických nástrojích školy, zejména v informačním systému Školiště.

Datová vazba: RVP OVU = školní OVU → předmět → uzlový bod / delší období → vazby na KK a ZG → metodické rozpracování ve Školišti.

3.2.2 Český jazyk

3.2.2.1 Charakteristika předmětu

Pojetí

Český jazyk rozvíjí schopnost žáka porozumět mluveným, psaným a multimodálním sdělením a srozumitelně, kultivovaně a účelně komunikovat. Jazyk je chápán jako nástroj myšlení, dorozumívání, získávání a sdílení informací, poznávání světa, tvorby a účasti na společenském a kulturním životě. Významnou součástí učení jsou autentické situace, ve kterých žák jazyk skutečně používá.

Obsah

Předmět je administrativním domovem OVU vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a OVU čtenářské a pisatelské gramotnosti.

Časová dotace

Na 1. stupni činí časová dotace 4 hodiny týdně v každém ročníku, celkem 20 hodin. Na 2. stupni činí 4 hodiny týdně v 6. ročníku a 3 hodiny týdně v 7.–9. ročníku, celkem 13 hodin.

Organizace výuky

Výuka může probíhat prostřednictvím cílených lekcí, čtenářských a pisatelských dílen, samostatné práce, projektů, prezentací, diskusí, práce s informačními zdroji a dalších autentických komunikačních situací.

Vzdělávací strategie

- práce s autentickými texty a skutečnými komunikačními situacemi
- podpora vlastní četby a vlastní tvorby
- propojování mluvené a písemné komunikace s reálnými potřebami žáka
- reflexe vlastního jazykového a komunikačního rozvoje

Vazby na klíčové kompetence a základní gramotnosti

Předmět významně rozvíjí zejména kompetenci komunikační, kompetenci k učení, kompetenci kulturní a kompetenci digitální. Je administrativním domovem čtenářské a pisatelské gramotnosti.

3.2.2.2 Vzdělávací obsah

Český jazyk a literatura

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
JJK-CJL-001-ZV5-001	ZV5	V mluvené komunikaci používá osvojené jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a dané komunikační situaci.
JJK-CJL-001-ZV5-002	ZV5	Využívá znalosti o slovní zásobě a způsobech jejího rozšiřování v komunikaci a při práci s textem.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
JJK-CJL-001-ZV5-003	ZV5	Vytváří vlastní písemná sdělení s využitím osvojených mluvnických a pravopisných pravidel a znalosti vybraných slohových útvarů.
JJK-CJL-001-ZV5-004	ZV5	Posoudí výpověď v konkrétní situaci a adekvátně reaguje.
JJK-CJL-001-ZV5-005	ZV5	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty včetně textů elektronických.
JJK-CJL-001-ZV5-006	ZV5	Rozpozná manipulaci v komunikaci a dokáže reagovat přiměřeně svému věku.
JJK-CJL-001-ZV5-007	ZV5	Experimentuje s jazyky a buduje si vztah k učení se jazykům.
JJK-CJL-001-ZV5-008	ZV5	Vyjadřuje svoje prožitky ze čtení nebo poslechu uměleckého textu.
JJK-CJL-001-ZV5-009	ZV5	Tvořivě pracuje s uměleckým textem.
JJK-CJL-001-ZV9-001	ZV9	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, s jasným komunikačním záměrem a jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.
JJK-CJL-001-ZV9-002	ZV9	Vyslovuje v souladu s jazykovou normou česká a běžně užívaná cizí slova a užívá je vhodně vzhledem ke komunikační situaci.
JJK-CJL-001-ZV9-003	ZV9	Rozvíjí své znalosti o tvarosloví a funkčně je využívá.
JJK-CJL-001-ZV9-004	ZV9	Funkčně využívá znalosti o slovní zásobě a tvoření slov.
JJK-CJL-001-ZV9-005	ZV9	Rozvíjí své znalosti o skladbě a funkčně je využívá.
JJK-CJL-001-ZV9-006	ZV9	Vytvoří po formální i obsahové stránce funkční písemný projev s využitím znalostí pravidel pravopisu.
JJK-CJL-001-ZV9-007	ZV9	Zhodnotí aktuální úroveň svých jazykových a komunikačních znalostí a dovedností s ohledem na své další jazykové vzdělávání.
JJK-CJL-001-ZV9-008	ZV9	Využívá elektronické prostředky a informační zdroje ke tvorbě textu.
JJK-CJL-001-ZV9-009	ZV9	Vyhledá, kriticky posoudí a sdílí informace a další obsah, k tomu volí etické postupy, způsoby a prostředky odpovídající konkrétní situaci.
JJK-CJL-001-ZV9-010	ZV9	Rozlišuje komunikační funkce výpovědi a porozumí smyslu konkrétního neuměleckého textu.
JJK-CJL-001-ZV9-011	ZV9	Využívá poznatky o komunikaci, jazyce a stylu k mluvenému nebo písemnému projevu přiměřenému situaci.
JJK-CJL-001-ZV9-012	ZV9	Používá záměrně a promyšleně postupy a strategie umožňující vnímat, chápat a interpretovat text.
JJK-CJL-001-ZV9-013	ZV9	Rozpoznává manipulaci v komunikaci, zajímá k ní kritický postoj a přiměřeně reaguje.
JJK-CJL-001-ZV9-014	ZV9	Vyjadřuje svoje prožitky literárního, divadelního a audiovizuálního díla.
JJK-CJL-001-ZV9-015	ZV9	Interpretuje literární díla a díla z oblasti dalších druhů umění.
JJK-CJL-001-ZV9-016	ZV9	Tvoří umělecký text podle svých schopností, reflektuje tvorbu uměleckého textu a z reflexe vyvozuje poznatky.

Čtenářská a pisatelská gramotnost

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
ZGC-BPO-000-ZV3-001	ZV3	Buduje porozumění prožitkovým i odborným textům, při psaní sděluje informace podle své potřeby.
ZGC-KCP-000-ZV3-001	ZV3	Při čtení i psaní zvažuje možné adresáty.
ZGC-PVL-000-ZV3-001	ZV3	Pro své zlepšování reflektuje své čtení a psaní.
ZGC-VZT-000-ZV3-001	ZV3	Čte a píše pro prožitek i poučení.
ZGC-BPO-000-ZV5-001	ZV5	Čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě.
ZGC-KCP-000-ZV5-001	ZV5	Při čtení i psaní popisuje působení autora na čtenáře.
ZGC-PVL-000-ZV5-001	ZV5	S oporou o evidence rozpoznává své silné stránky pro stanovení čtenářských a pisatelských cílů.
ZGC-VZT-000-ZV5-001	ZV5	Čte a píše množství textů různého typu.
ZGC-BPO-000-ZV9-001	ZV9	Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.
ZGC-KCP-000-ZV9-001	ZV9	Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.
ZGC-PVL-000-ZV9-001	ZV9	S oporou o evidence vyhodnocuje své pokroky i postupy ve čtení a psaní pro stanovení dalších cílů i cesty k nim.
ZGC-VZT-000-ZV9-001	ZV9	Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.

3.2.3 Anglický jazyk

3.2.3.1 Charakteristika předmětu

Pojetí

Anglický jazyk rozvíjí schopnost žáka dorozumět se v cizím jazyce a využívat jej jako prostředek komunikace, poznávání a kontaktu s okolním světem. Důraz je kladen na porozumění a praktické používání jazyka v reálných situacích.

Obsah

Předmět je administrativním domovem OVU vzdělávacího oboru Anglický jazyk.

Časová dotace

Na 1. stupni činí časová dotace 1 hodinu týdně v 1. ročníku a 2 hodiny týdně ve 2.–5. ročníku, celkem 9 hodin. Na 2. stupni činí 2 hodiny týdně v každém ročníku, celkem 8 hodin.

Organizace výuky

Výuka může probíhat prostřednictvím jazykových lekcí, her, konverzace, práce s cizojazyčnými zdroji, projektů, digitálních nástrojů a dalších autentických situací.

Vzdělávací strategie

- komunikace v autentických situacích
- práce s poslechem a mluveným jazykem
- využívání cizojazyčných médií a digitálních zdrojů
- podpora praktického používání jazyka

Vazby na klíčové kompetence a základní gramotnosti

Předmět významně rozvíjí zejména kompetenci komunikační, kompetenci k učení, kompetenci kulturní a kompetenci digitální.

3.2.3.2 Vzdělávací obsah

Anglický jazyk

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
JJK-AJA-001-ZV5-001	ZV5	Rozumí konkrétním informacím v jednoduchých, pomalu a zřetelně pronášených textech.
JJK-AJA-001-ZV5-002	ZV5	Rozumí jednoduchým krátkým psaným textům.
JJK-AJA-002-ZV5-003	ZV5	Mluví v jednoduchých větách o osvojovaných tématech.
JJK-AJA-002-ZV5-004	ZV5	Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení z okruhu osvojených témat.
JJK-AJA-003-ZV5-005	ZV5	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů týkajících se osvojených témat.
JJK-AJA-003-ZV5-006	ZV5	Napíše krátkou zprávu.
JJK-AJA-001-ZV9-001	ZV9	Rozumí hlavním myšlenkám v mluveném projevu o známých tématech, je-li veden standardním jazykem.
JJK-AJA-001-ZV9-002	ZV9	Rozumí hlavním myšlenkám obsahu v médiích na známá témata, pokud mluvčí hovoří relativně pomalu a srozumitelně.
JJK-AJA-001-ZV9-003	ZV9	Rozumí jednodušším audiovizuálně zpracovaným příběhům.
JJK-AJA-001-ZV9-004	ZV9	Rozumí návodům a pokynům z každodenního života.
JJK-AJA-001-ZV9-005	ZV9	Rozumí obsahu textů z každodenního života a vyhledá v nich potřebné informace.
JJK-AJA-001-ZV9-006	ZV9	Rozumí hlavním myšlenkám a některým konkrétním informacím v jednoduchých odborných textech z oblasti svého zájmu.
JJK-AJA-001-ZV9-007	ZV9	Rozumí obsahu jednoduchých uměleckých textů.
JJK-AJA-002-ZV9-008	ZV9	Popíše věci, osoby, místa, situace a události.
JJK-AJA-002-ZV9-009	ZV9	Vyjádří a zdůvodní své názory a jednání.
JJK-AJA-002-ZV9-010	ZV9	Popíše své pocity, představy, přání a ambice.
JJK-AJA-002-ZV9-011	ZV9	Vypráví nebo popíše vlastní nebo cizí zážitek.
JJK-AJA-002-ZV9-012	ZV9	Prezentuje téma z oblasti svého zájmu.
JJK-AJA-002-ZV9-013	ZV9	Napíše krátký souvislý text týkající se osvojovaných témat.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
JJK-AJA-003-ZV9-014	ZV9	Účastní se přímého rozhovoru o tématech, která ho zajímají.
JJK-AJA-003-ZV9-015	ZV9	Komunikuje o svých potřebách a zjišťuje si potřebné informace.
JJK-AJA-003-ZV9-016	ZV9	Napíše jednoduchý vzkaz nebo e-mail, v němž požádá o informace nebo je sám sdělí.
JJK-AJA-003-ZV9-017	ZV9	Vyjádří své pocity a na vyjádřené pocity ostatních adekvátně reaguje.
JJK-AJA-003-ZV9-018	ZV9	Vyjádří své osobní názory na témata, která ho zajímají, reaguje na názory ostatních a diskutuje s nimi.
JJK-AJA-004-ZV9-019	ZV9	Zaznamenává si písemně klíčové informace během výkladu na známé téma.
JJK-AJA-004-ZV9-020	ZV9	Zprostředkuje dílčí informace uvedené v mluveném a psaném textu a ve vizuálních materiálech.
JJK-AJA-004-ZV9-021	ZV9	Shrne obsah mluveného a psaného textu.
JJK-AJA-004-ZV9-022	ZV9	Moderuje jednoduchou interakci a činnosti ve skupině.

3.2.4 Další cizí jazyk

3.2.4.1 Charakteristika předmětu

Pojetí

Další cizí jazyk rozšiřuje jazykový repertoár žáka a jeho schopnost komunikovat v různých jazykových a kulturních prostředích.

Obsah

Předmět je administrativním domovem OVU vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Konkrétním jazykem je německý, francouzský nebo španělský jazyk podle nastavení školy uvedeného v učebním plánu.

Časová dotace

Časová dotace činí 2 hodiny týdně v 7., 8. a 9. ročníku, celkem 6 hodin.

Organizace výuky

Výuka může probíhat prostřednictvím cílených jazykových lekcí, konverzace, her, projektů, práce s autentickými materiály a dalších praktických komunikačních situací.

Vzdělávací strategie

- praktická komunikace
- práce s běžnými životními situacemi
- propojení jazyka s poznáváním jiných kultur

Vazby na klíčové kompetence a základní gramotnosti

Předmět významně rozvíjí zejména kompetenci komunikační, kompetenci k učení a kompetenci kulturní.

3.2.4.2 Vzdělávací obsah

Další cizí jazyk

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
JJK-DCJ-001-ZV9-001	ZV9	Rozumí krátkým, velmi jednoduchým otázkám, pokynům a výrokům pronášeným pomalu, zřetelně a opakovaně a doprovázeným vizuálními prvky nebo gesty.
JJK-DCJ-001-ZV9-002	ZV9	Rozumí jednoduchým větám, které obsahují známé konkrétní situace a běžnou slovní zásobu.
JJK-DCJ-001-ZV9-003	ZV9	Rozumí konkrétní informaci v jednoduchých autentických materiálech, které se vztahují k jeho potřebám a zájmům.
JJK-DCJ-002-ZV9-004	ZV9	Mluví o sobě a blízkých tématech v krátkých větách a sděluje základní osobní informace.
JJK-DCJ-002-ZV9-005	ZV9	Doplní požadované informace nebo napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení z okruhu osvojených témat.
JJK-DCJ-003-ZV9-006	ZV9	Komunikuje jednoduchým způsobem pomocí základních vzorových výrazů pro každodenní situace, včetně jednoduchých otázek a odpovědí.
JJK-DCJ-003-ZV9-007	ZV9	Sdělí písemně základní osobní informace v krátkých frázích, větách a formulářích.
JJK-DCJ-004-ZV9-008	ZV9	Zprostředkuje ostatním informace z krátkých rozhovorů nebo jednoduchých ilustrovaných textů, návodů, tabulí nebo nápisů mezi dvěma různými jazyky nebo v rámci jednoho jazyka
JJK-DCJ-004-ZV9-009	ZV9	Zjednodušeně sdělí mezi dvěma různými jazyky nebo v rámci jednoho jazyka základní a předvídatelné pokyny týkající se časů a míst, vyslechnuté či přečtené ve formě krátkých a jednoduchých vět.

3.2.5 Matematika a informatika – 1. stupeň

3.2.5.1 Charakteristika předmětu

Pojetí

Předmět Matematika a informatika propojuje matematické a informatické poznávání. Matematická část rozvíjí porozumění číslům, početním vztahům, závislostem, veličinám, datům, pravděpodobnosti a matematickým modelům. Významnou součástí je geometrie: orientace v rovině a prostoru, poznávání a popis geometrických útvarů a těles, měření, práce s geometrickými vztahy, zobrazování a řešení geometrických úloh. Informatická část rozvíjí práci s daty a informacemi, modelování, algoritmické myšlení, porozumění digitálním systémům a tvorbu vlastních řešení. Integrace obou oborů zachovává jejich oborovou čitelnost.

Obsah

Předmět je administrativním domovem OVU Matematiky a její aplikace, OVU Informatiky a OVU logicko-matematické gramotnosti na 1. stupni.

Časová dotace

Časová dotace činí 4 hodiny týdně v 1.–3. ročníku a 5 hodin týdně ve 4. a 5. ročníku, celkem 22 hodin.

Organizace výuky

Výuka může probíhat prostřednictvím cílených lekcí, řešení problémů, matematických a strategických her, manipulativních činností, geometrického modelování, měření, projektů, práce s daty, digitálními technologiemi, programování a praktických situací.

Vzdělávací strategie

- řešení reálných i modelových problémů
- hledání, porovnávání a ověřování různých postupů
- manipulace, modelování, měření a rozvoj geometrické představivosti
- práce s daty, strukturami a vztahy
- využívání digitálních nástrojů a algoritmického myšlení

Vazby na klíčové kompetence a základní gramotnosti

Předmět významně rozvíjí zejména kompetenci k řešení problémů, kompetenci k učení a kompetenci digitální. Je administrativním domovem logicko-matematické gramotnosti na 1. stupni.

3.2.5.2 Vzdělávací obsah

Matematika a její aplikace

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
MAT-MAT-001-ZV5-001	ZV5	Řeší problémy s přirozenými čísly (včetně nuly) v kontextu reálných situací.
MAT-MAT-001-ZV5-002	ZV5	Modeluje a používá zlomky v praktických situacích.
MAT-MAT-001-ZV5-003	ZV5	Modeluje kladná desetinná čísla pomocí reálných situací.
MAT-MAT-001-ZV5-004	ZV5	Modeluje celá záporná čísla pomocí reálných situací.
MAT-MAT-002-ZV5-005	ZV5	Využívá standardní jednotky délky k odhadu, měření a porovnávání, prostřednictvím manipulace zjišťuje obsah a objem.
MAT-MAT-003-ZV5-006	ZV5	Modeluje a rozpozná geometrické útvary.
MAT-MAT-003-ZV5-007	ZV5	Orientuje se v rovině a v prostoru.
MAT-MAT-003-ZV5-008	ZV5	Konstruuje geometrické útvary podle zadaných parametrů.
MAT-MAT-004-ZV5-009	ZV5	Získává data, graficky je zaznamenává, grafický záznam dat čte a interpretuje.
MAT-MAT-004-ZV5-010	ZV5	Experimentuje, eviduje a popisuje náhodné jevy.
MAT-MAT-004-ZV5-011	ZV5	Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků splňující dané podmínky.
MAT-MAT-005-ZV5-012	ZV5	Rozpozná, zdůvodní, doplní a tvoří pravidelnosti a řady čísel.
MAT-MAT-005-ZV5-013	ZV5	Řeší jednoduché reálné problémy s využitím rovnosti a nerovnosti.

Informatika

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
INF-INF-001-ZV5-001	ZV5	Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat.
INF-INF-001-ZV5-002	ZV5	Znázorní konkrétní situaci na základě její analýzy a určení významných prvků a vztahů mezi nimi.
INF-INF-001-ZV5-003	ZV5	Odvodí informace z daného modelu.
INF-INF-002-ZV5-004	ZV5	Navrhne posloupnost kroků řešení jednoduchého problému.
INF-INF-002-ZV5-005	ZV5	Sestaví v blokově orientovaném jazyce program, ve kterém používá opakování a podprogramy, opraví případné chyby.
INF-INF-003-ZV5-006	ZV5	Rozezná, s jakými daty pracuje vybraný informační systém a jaký je jeho účel.
INF-INF-003-ZV5-007	ZV5	Zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data pro vymezený problém.
INF-INF-004-ZV5-008	ZV5	Vybírá na základě zkušenosti aplikace a data pro řešení problému.
INF-INF-004-ZV5-009	ZV5	Používá digitální technologie připojené k síti nebo k sobě navzájem k posílání a získávání dat.
INF-INF-004-ZV5-010	ZV5	Rozpoznává rizika ztráty, poškození či zneužití dat při práci s digitálními technologiemi.

Logicko-matematická gramotnost

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
ZGM-MOD-000-ZV3-001	ZV3	Odhaluje fungování matematických modelů.
ZGM-MRF-000-ZV3-001	ZV3	Popisuje kroky řešení matematických situací s oporou o matematické modely.
ZGM-MUV-000-ZV3-001	ZV3	Rozpozná opakující se vzory a zákonitosti v různých matematických situacích.
ZGM-POM-000-ZV3-001	ZV3	Rozpoznává využití matematického aparátu v běžných situacích.
ZGM-MOD-000-ZV5-001	ZV5	Využívá obecné matematické modely v kontextu.
ZGM-MRF-000-ZV5-001	ZV5	Tvoří důkazy správnosti matematických postupů a argumentů.
ZGM-MUV-000-ZV5-001	ZV5	Zkoumá vzory a zákonitosti v různých matematických situacích.
ZGM-POM-000-ZV5-001	ZV5	Kontroluje použité matematické modely.

3.2.11 Matematika a informatika – 2. stupeň

3.2.11.1 Charakteristika předmětu

Pojetí

Předmět zachovává na 2. stupni společné integrované pojetí Matematiky a Informatiky. Matematická část zahrnuje práci s čísly, algebraickými vztahy, veličinami, daty, pravděpodobností a matematickými modely a geometrii v rovině a prostoru, včetně geometrické představivosti, měření, konstrukcí a práce s vlastnostmi útvarů a těles. Informatická část rozvíjí práci s daty, informacemi, modely, algoritmy a digitálními systémy. Integrace nemění obsah ani závazné OVU obou oborů, pouze jejich kurikulární uspořádání.

Obsah

Předmět je administrativním domovem všech OVU, které jsou ve variantě A rozděleny mezi Matematiku a Informatiku, a OVU logicko-matematické gramotnosti.

Časová dotace

Časová dotace činí 4 hodiny týdně v 6. a 7. ročníku a 5 hodin týdně v 8. a 9. ročníku, celkem 18 hodin.

Organizace výuky

Výuka může probíhat prostřednictvím cílených lekcí, problémových úloh, her, geometrického modelování, programování, práce s daty, digitálních projektů a praktických situací.

Vzdělávací strategie

- řešení problémů a hledání různých postupů
- matematické a geometrické modelování
- práce s daty a strukturami
- algoritmické myšlení
- tvorba, testování a úprava řešení

Vazby na klíčové kompetence a základní gramotnosti

Předmět významně rozvíjí zejména kompetenci k řešení problémů, kompetenci k učení a kompetenci digitální. Je administrativním domovem logicko-matematické gramotnosti na 2. stupni.

3.2.11.2 Vzdělávací obsah

Matematika a její aplikace

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
MAT-MAT-001-ZV9-001	ZV9	Řeší problémy se zlomky v kontextu reálných situací.
MAT-MAT-001-ZV9-002	ZV9	Využívá k řešení problémů celá čísla a jejich vlastnosti.
MAT-MAT-001-ZV9-003	ZV9	Využívá k řešení problémů desetinná čísla, procenta, mocniny a odmocniny v kontextu reálných situací.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
MAT-MAT-002-ZV9-004	ZV9	Využívá k odhadu, měření a porovnávání nestandardní a standardní jednotky délky, obsahu a objemu.
MAT-MAT-002-ZV9-005	ZV9	Využívá metrické vlastnosti útvarů k řešení problému v kontextu reálných situací.
MAT-MAT-002-ZV9-006	ZV9	Řeší problémy s časovými údaji v kontextu reálných situací.
MAT-MAT-003-ZV9-007	ZV9	Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastnosti k řešení problémů.
MAT-MAT-003-ZV9-008	ZV9	Skládá a rozkládá tělesa.
MAT-MAT-003-ZV9-009	ZV9	Konstruuje množiny bodů daných vlastností.
MAT-MAT-003-ZV9-010	ZV9	Popíše polohu objektů v rovině a v prostoru.
MAT-MAT-004-ZV9-011	ZV9	Interpretuje a vytváří různě graficky prezentovaná data.
MAT-MAT-004-ZV9-012	ZV9	Vypočítá a interpretuje základní charakteristiky souboru dat.
MAT-MAT-004-ZV9-013	ZV9	Určí pravděpodobnost jevu různými způsoby pro rozhodování v dané situaci.
MAT-MAT-004-ZV9-014	ZV9	Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané podmínky.
MAT-MAT-005-ZV9-015	ZV9	Rozpozná, vyjádří, doplní a tvoří pravidelnosti a řady čísel.
MAT-MAT-005-ZV9-016	ZV9	Řeší reálné problémy pomocí poměru, úměry a procent.
MAT-MAT-005-ZV9-017	ZV9	Modeluje reálné problémy pomocí výrazů, upravuje je a vyhodnocuje.
MAT-MAT-005-ZV9-018	ZV9	Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic.
MAT-MAT-005-ZV9-019	ZV9	Řeší reálné problémy pomocí funkcí.

Informatika

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
INF-INF-001-ZV9-001	ZV9	Získá z dat informace, interpretuje data získaná pro řešení konkrétního problému.
INF-INF-001-ZV9-002	ZV9	Navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.
INF-INF-001-ZV9-003	ZV9	Modeluje situace různými způsoby, včetně grafů nebo obdobných schémat.
INF-INF-001-ZV9-004	ZV9	Natrénuje model strojového učení a vyhodnotí, jak dobře model funguje.
INF-INF-002-ZV9-005	ZV9	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vysvětlí celý postup a určí problém, který je daným algoritmem řešen.
INF-INF-002-ZV9-006	ZV9	Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne postupy a algoritmy pro jeho řešení.
INF-INF-002-ZV9-007	ZV9	V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program, používá opakování, větvení programu, proměnné.
INF-INF-002-ZV9-008	ZV9	Průběžně ověřuje správnost vytvářeného postupu, zkouší program, opravuje chyby, posoudí efektivitu postupu, programu.
INF-INF-003-ZV9-009	ZV9	Posoudí účel a užitečnost vybraného informačního systému, popíše jeho vnitřní fungování.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
INF-INF-003-ZV9-010	ZV9	Pro řešení problému vytvoří tabulku evidence dat a stanoví pravidla pro práci se záznamy.
INF-INF-003-ZV9-011	ZV9	V evidenci dat používá funkce pro automatické zpracování dat a nastavuje zobrazení dat s cílem řešit potřeby uživatelů.
INF-INF-004-ZV9-012	ZV9	Vybírá pro své potřeby hardware, software a způsob připojení digitálních zařízení do sítě na základě porozumění jejich vlastnostem.
INF-INF-004-ZV9-013	ZV9	Navrhne základní způsoby zabezpečení zařízení a systémů, se kterými pracuje, na základě posouzení rizik ztráty, poškození či zneužití dat.
INF-INF-004-ZV9-014	ZV9	Diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě.

Logicko-matematická gramotnost

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
ZGM-MOD-000-ZV9-001	ZV9	Vyvíjí/inovuje matematické modely.
ZGM-MRF-000-ZV9-001	ZV9	Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci.
ZGM-MUV-000-ZV9-001	ZV9	Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech.
ZGM-POM-000-ZV9-001	ZV9	Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů.

3.2.12 Já a svět – 2. stupeň

3.2.12.1 Charakteristika předmětu

Pojetí

Já a svět zachovává na 2. stupni vysokou míru integrace přírodního a společenského poznávání. Předmět umožňuje zkoumat skutečné otázky a problémy současně z přírodovědných, geografických, historických, společenských a praktických perspektiv. Jednotlivé obory zůstávají uvnitř integrovaného předmětu čitelné jako různé způsoby poznávání světa. Demokratický život školy je významným prostředím společenského a občanského učení.

Obsah

Předmět je administrativním domovem všech OVU, které jsou ve variantě A rozděleny mezi JaS – Příroda a svět a JaS – Člověk a společnost, včetně příslušných OVU průřezových témat.

Časová dotace

Časová dotace činí 8 hodin týdně v 6. ročníku, 7 hodin týdně v 7. ročníku a 8 hodin týdně v 8. a 9. ročníku, celkem 31 hodin.

Organizace výuky

Výuka může probíhat prostřednictvím projektů, tematických bloků, experimentů, výprav, expedic, diskusí, praktických činností, demokratického života školy a samostatné práce.

Vzdělávací strategie

- práce s autentickými problémy a situacemi
- pozorování, experiment a badatelství
- práce s různými zdroji a perspektivami
- propojování přírodovědných, historických, geografických a společenských souvislostí
- demokratická participace

Vazby na klíčové kompetence a základní gramotnosti

Předmět významně rozvíjí všechny klíčové kompetence, zejména kompetenci k učení, kompetenci k řešení problémů, kompetenci k občanství a udržitelnosti a kompetenci osobnostní a sociální. Současně vytváří významné příležitosti k rozvoji obou základních gramotností.

3.2.12.2 Vzdělávací obsah

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
CAP-CHE-001-ZV9-001	ZV9	Posoudí kvalitu a složení potravin z hlediska vyváženého obsahu základních živin a aditiv.
CAP-CHE-001-ZV9-002	ZV9	Vytvoří model, kterým popíše chemické přeměny látek v lidském těle při trávení živin.
CAP-CHE-001-ZV9-003	ZV9	Na vybraných příkladech ilustruje základní vlastnosti tuků, sacharidů a bílkovin a jejich funkci v organismech.
CAP-CHE-001-ZV9-004	ZV9	Na příkladech chemického složení a vlastností látek běžně užívaných v domácnosti zdůvodní možnosti a limity jejich využití.
CAP-CHE-001-ZV9-005	ZV9	Zhodnotí rizika práce s běžně dostupnými chemickými látkami a pracuje s nimi bezpečně.
CAP-CHE-002-ZV9-006	ZV9	Analyzuje a interpretuje dostupná data o složení ovzduší v ČR i ve svém okolí.
CAP-CHE-002-ZV9-007	ZV9	Schématem znázorní příčiny a projevy znečišťování ovzduší vlivem lidské činnosti včetně kroků k jeho omezování.
CAP-CHE-002-ZV9-008	ZV9	Vytvoří model koloběhu vody v přírodě a zahrne do něj vliv lidské činnosti i význam pro živé organismy.
CAP-CHE-002-ZV9-009	ZV9	Vysvětlí význam pedosféry a litosféry jako zdroje obživy, surovin a životního prostředí organismů včetně člověka.
CAP-CHE-003-ZV9-010	ZV9	Zhodnotí využívání materiálů a energetických surovin v kontextu udržitelnosti.
CAP-CHE-003-ZV9-011	ZV9	Navrhne a provede pozorování, demonstrace a pokusy včetně záznamu, zpracování a prezentace jejich výsledků.
CAP-CHE-003-ZV9-012	ZV9	Na konkrétních příkladech popíše chemickou reakci jako změnu výchozích látek na produkty za uvolnění nebo spotřebování energie při přeskupování atomů a chemických vazeb.
CAP-CHE-003-ZV9-013	ZV9	S pomocí různých informačních zdrojů ilustruje rozmanitost chemie a reflektuje aktuální dění v tomto vědním oboru.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
CAP-CHE-003-ZV9-014	ZV9	Zmapuje chemické (a jiné) provozy v místě svého bydliště, zjistí informace o jejich produkci a zhodnotí její vliv na kvalitu životního prostředí a vlastní život.
CAP-FYZ-001-ZV9-001	ZV9	Porovná jednotlivá skupenství látek na základě jejich typických vlastností, vlastnosti ilustruje konkrétními situacemi z vlastní zkušenosti a navrhne a provede experimenty, které umožní zjistit další vlastnosti.
CAP-FYZ-001-ZV9-002	ZV9	Změří vybrané fyzikální veličiny, vyjádří je ve vhodných jednotkách a odhadne chyby (nejistoty) měření; výsledek měření prezentuje v číselné i grafické podobě.
CAP-FYZ-002-ZV9-003	ZV9	Pozoruje, porovná, změří, popíše různé pohyby a předpoví jejich průběh.
CAP-FYZ-002-ZV9-004	ZV9	Popíše některé důležité případy působení sil mezi tělesy, s využitím vlastních pozorování, experimentů a historického pohledu fyziky vysvětlí souvislost silového působení se změnami pohybového stavu těles.
CAP-FYZ-002-ZV9-005	ZV9	Popíše a předvede použití sil a tlaku v konkrétních praktických aplikacích (páka, kladka, tlak v tekutinách, Archimédův zákon).
CAP-FYZ-002-ZV9-006	ZV9	Představí formy a přeměny energie v každé oblasti fyziky, se kterou se setkává, a ukáže také souvislosti různých forem energie v různých oblastech fyziky.
CAP-FYZ-002-ZV9-007	ZV9	Ilustruje roli energie v běžném životě a kvalitativně i kvantitativně s ní pracuje, včetně finanční stránky.
CAP-FYZ-003-ZV9-008	ZV9	Na základě vlastních experimentů popíše, co je zvuk, jeho vznik, vlastnosti a šíření; fyzikální vlastnosti zvuku dá do souvislosti s hudebním pohledem na zvuk.
CAP-FYZ-003-ZV9-009	ZV9	Porovná chování světla v různých prostředích a na jejich rozhraních; popíše důsledky ve vybraných praktických situacích.
CAP-FYZ-004-ZV9-010	ZV9	Experimentálně ukáže vybrané vlastnosti elektrického náboje.
CAP-FYZ-004-ZV9-011	ZV9	Zapojí elektrický obvod, změří v něm vybrané elektrické veličiny a na základě měření mezi nimi najde souvislost.
CAP-FYZ-004-ZV9-012	ZV9	Experimentálně ukáže vzájemné působení permanentních magnetů i magnetu a vodiče s proudem a uvede praktické využití těchto jevů.
CAP-FYZ-005-ZV9-013	ZV9	Popíše základní strukturu látek a relevantní částice při postupu z makrosvěta do mikrosvěta a uvede některé konkrétní příklady dějů, které na dané úrovni probíhají.
CAP-FYZ-005-ZV9-014	ZV9	S využitím informací z různých vhodných zdrojů ilustruje, že Země je součást komplexní struktury vesmíru, a popíše, jak vesmír Zemi ovlivňuje.
CAP-PRI-001-ZV9-001	ZV9	Rozpozná složení organismů z buněk s použitím mikroskopu a při další práci s informačními zdroji objasní funkci buňky jako komplexního živého celku.
CAP-PRI-001-ZV9-002	ZV9	Na základě pokusu popíše faktory ovlivňující základní životní procesy v organismech včetně člověka.
CAP-PRI-001-ZV9-003	ZV9	Objasní základní vnější a vnitřní stavbu vybraných organismů včetně člověka a fungování těla jako celku s vysvětlením funkce orgánů a orgánových soustav pomocí modelu.
CAP-PRI-002-ZV9-004	ZV9	Vytvoří zjednodušující model vztahů mezi organismy navzájem a prostředím v ekosystému na základě vlastního pozorování a práce s informačními zdroji a na konkrétních příkladech posoudí udržitelnost využívání ekosystému člověkem.
CAP-PRI-002-ZV9-005	ZV9	Podílí se na návrhu způsobu obnovy nebo ochrany cenného nebo člověkem narušeného území v regionu a posoudí možné dopady navrženého opatření.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
CAP-PRI-002-ZV9-006	ZV9	Zapojí se do péče o přírodu ve svém okolí nebo do aktivit pro její obnovu.
CAP-PRI-002-ZV9-007	ZV9	Objasní roli přírodních procesů v příčinách, dopadech a opatřeních týkajících se změn klimatu.
CAP-PRI-002-ZV9-008	ZV9	Zhodnotí význam přírody pro život člověka na základě vědeckých důkazů a s využitím konkrétních příkladů.
CAP-PRI-003-ZV9-009	ZV9	Zhodnotí výhody a nevýhody pohlavního a nepohlavního rozmnožování pro projevení se konkrétních znaků s ohledem na dané prostředí.
CAP-PRI-003-ZV9-010	ZV9	Vysvětlí význam DNA pro jedince a diskutuje o výhodách a rizikách jejího pozměňování.
CAP-PRI-004-ZV9-011	ZV9	Vysvětlí, jak vlastnosti vybraného organismu souvisejí s jeho vývojem a umožňují mu přežít a rozmnožit se.
CAP-PRI-004-ZV9-012	ZV9	Určí vybrané druhy a zdůvodní jejich zařazení do taxonomických skupin na základě typických znaků a popíše evoluci skupin organismů s použitím vhodných vyobrazení vývoje.
CAP-PRI-004-ZV9-013	ZV9	Na základě pozorování a společných diskusí analyzuje shody a rozdíly ve vývoji a životních projevech mezi člověkem a ostatními živočichy.
CAP-PRI-004-ZV9-014	ZV9	Reflektuje svůj vztah k přírodě na základě aktivit podporujících environmentální senzitivitu, ocenění rozmanitosti a chápání evoluční příbuznosti lidí a ostatních organismů.
CAP-PRI-005-ZV9-015	ZV9	Odvozuje význam minerálů, hornin a půdy na základě charakteristik zjištěných z informačních zdrojů a pomocí zkoumání jejich vlastností.
CAP-PRI-005-ZV9-016	ZV9	Vysvětlí vztah mezi pohyby litosférických desek a vznikem a přeměnou hornin na základě studia informačních zdrojů a modelů.
CAP-PRI-005-ZV9-017	ZV9	Objasní příčiny neobnovitelnosti a nerovnoměrného rozložení zdrojů minerálů, energie, podzemní vody a dopady jejich těžby a využití na zdraví lidí a přírodu.
CAP-PRI-005-ZV9-018	ZV9	Objasní události významné pro vznik a vývoj života v jednotlivých geologických érách (včetně vymírání v současnosti) s využitím časové osy a informačních zdrojů; vybrané události dokládá na příkladech hornin a zkamenělin z regionu.
CAS-DEJ-001-ZV9-001	ZV9	Přiřadí kulturní projevy k jednotlivým dějinným epochám.
CAS-DEJ-001-ZV9-002	ZV9	Posoudí informační hodnotu a důvěryhodnost zdrojů z různých dějinných epoch.
CAS-DEJ-001-ZV9-003	ZV9	Vysvětlí rozdíl mezi zobrazováním minulosti v dějepisectví a ve filmu, v literatuře a v nových médiích včetně produktů umělé inteligence.
CAS-DEJ-001-ZV9-004	ZV9	Specifikuje proměnu politických útvarů, krajiny a lidských sídel od pravěku po současnost pomocí map a dalších informačních zdrojů.
CAS-DEJ-001-ZV9-005	ZV9	Posoudí, jak se připomínání historických událostí a tradic podílí na utváření jeho osobní identity a identity lidí v jeho okolí.
CAS-DEJ-001-ZV9-006	ZV9	Doloží příklady vlivu náboženství na jednání lidí v různých dějinných epochách.
CAS-DEJ-001-ZV9-007	ZV9	Posoudí pozitivní a negativní vliv technologického vývoje a zejména industrializace na život různých společenských vrstev v minulosti.
CAS-DEJ-001-ZV9-008	ZV9	Vysvětlí proměny fungování hospodářství od pravěku po současnost.
CAS-DEJ-001-ZV9-009	ZV9	Rozliší příčiny, důsledky a podobu konfliktů a spolupráce v minulosti.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
CAS-DEJ-001-ZV9-010	ZV9	Posoudí dopady kolonialismu, imperialismu a dekolonizace na různé skupiny lidí.
CAS-DEJ-001-ZV9-011	ZV9	Určí, jak se proměňovaly a v čem zůstávaly stejné genderové role v dějinách.
CAS-DEJ-001-ZV9-012	ZV9	Diskutuje o projevech moderního politického extremismu a o povaze, příčinách vzniku a důsledcích nastolení diktatur a autoritativních režimů.
CAS-DEJ-002-ZV9-013	ZV9	Vytvoří vlastní dějepisný výstup s využitím vhodných kriticky posouzených zdrojů.
CAS-DEJ-002-ZV9-014	ZV9	Vytvoří vlastní výstup na základě absolvování aktivizačního edukačního programu v paměťové instituci nebo ve veřejném prostoru.
CAS-DEJ-002-ZV9-015	ZV9	Vyjádří vlastní představu o funkci a významu historických objektů a motivů ve veřejném prostoru.
CAS-DEJ-002-ZV9-016	ZV9	Podílí se na utváření historického významu regionálních kulturních památek, popřípadě památek s celostátní či mezinárodní hodnotou.
CAS-DEJ-002-ZV9-017	ZV9	Zhodnotí zamýšlené i nezamýšlené důsledky lidského jednání, které souvisejí s narušováním životního prostředí a klimatickými jevy v minulosti.
CAS-DEJ-002-ZV9-018	ZV9	V modelové situaci předvede, jak může historické poznání pomoci v současném životě.
CAS-VKO-001-ZV9-001	ZV9	Charakterizuje společenské role, do kterých se ve svém životě dostává, a posoudí, co pro něj znamená příslušnost k rodině, ke škole, ke kultuře, k náboženství, k genderu, k obci, k národu, ke státu.
CAS-VKO-001-ZV9-002	ZV9	Zdůvodní svůj žebříček hodnot a způsoby jeho uplatňování v různých životních situacích.
CAS-VKO-001-ZV9-003	ZV9	Rozpozná předsudky a stereotypy v komunikaci a jednání a zaujímá k nim kritický přístup.
CAS-VKO-001-ZV9-004	ZV9	Zhodnotí, co nebo kdo má vliv na něj a na jeho rozhodování ve fyzickém a v digitálním prostředí.
CAS-VKO-002-ZV9-005	ZV9	Zhodnotí na příkladech ze života občanů přednosti, úskalí a dopady demokratické a autokratické formy vlády.
CAS-VKO-002-ZV9-006	ZV9	Prozkoumá průběh a výsledky voleb v České republice, rozhodování občanů při volbách a jejich zapojování do veřejného politického dění.
CAS-VKO-002-ZV9-007	ZV9	Pracuje s ukázkami konkrétních právních textů, jako je Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, zákony, různé typy smluv.
CAS-VKO-002-ZV9-008	ZV9	Rozpozná na příkladech různých životních situací porušování práv, zákonů a smluv a navrhne, jak situace řešit.
CAS-VKO-002-ZV9-009	ZV9	Prozkoumá činnost státní správy a samosprávy při řešení životních situací občana a při řešení lokálních výzev a problémů.
CAS-VKO-002-ZV9-010	ZV9	Kriticky posuzuje dění ve svém regionu, v České republice a ve světě.
CAS-VKO-002-ZV9-011	ZV9	Zhodnotí na příkladech ze života občanů projevy ekonomické a politické integrace v Evropě a její výhody a nevýhody.
CAS-VKO-002-ZV9-012	ZV9	Vytváří návrh společensky prospěšné akce a do některé se aktivně zapojuje.
CAS-VKO-003-ZV9-013	ZV9	Používá základní ekonomické pojmy, které jsou aktuálně diskutovány ve veřejném prostoru.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
CAS-VKO-003-ZV9-014	ZV9	Rozhoduje v modelových situacích o řešení životních potřeb s ohledem na rodinný a osobní rozpočet.
CAS-VKO-003-ZV9-015	ZV9	Vysvětlí tvorbu cen v tržním hospodářství z pohledu kupujícího a prodávajícího.
CSP-OSV-001-ZV9-001	ZV9	Reflektuje svůj vztah k sobě a druhým, uplatňuje sebepoznání a zpětnou vazbu ve svém jednání.
CSP-OSV-001-ZV9-002	ZV9	Uplatňuje strategie zvládání zátěže, předcházení a řešení náročných situací, včetně vyhledání pomoci.
CSP-OSV-001-ZV9-003	ZV9	Stanovuje si plán osobního rozvoje, realizuje postupné kroky k dosažení stanovených cílů a vyhodnotí jejich dosažení.
CSP-OSV-001-ZV9-004	ZV9	Prezentuje sám sebe v různých situacích s využitím sebehodnocení a zpětné vazby druhých.
CSP-OSV-001-ZV9-005	ZV9	Reflektuje své vzdělávací potřeby a využívá efektivní strategie učení.
CSP-OSV-002-ZV9-006	ZV9	Reflektuje různé formy mezilidských vztahů, společné znaky a odlišnosti u sebe a druhých.
CSP-OSV-002-ZV9-007	ZV9	Uplatňuje vhodné způsoby sociální interakce ve skupině v modelových situacích.
CSP-OSV-002-ZV9-008	ZV9	Uplatňuje efektivní strategie sociální komunikace a řešení konfliktu v modelových situacích.
CSP-OSV-002-ZV9-009	ZV9	Respektuje pravidla etického chování a uplatňováním prosociálního chování přispívá k utváření vzájemně podporujících vztahů s druhými.
CSP-OSV-002-ZV9-010	ZV9	Reflektuje své emoce a emoční prožívání druhých a využívá seberegulaci v interakci s druhými.
CSP-OSV-003-ZV9-011	ZV9	Reflektuje význam práce a aktivního zapojení do světa práce pro sebe, komunitu, společnost a přírodu.
CSP-OSV-003-ZV9-012	ZV9	Využívá pro svůj kariérový rozvoj různé informační zdroje, vztahy a sítě ve fyzickém a digitálním prostředí.
CSP-OSV-003-ZV9-013	ZV9	Rozpoznává relevantní vzdělávací a pracovní příležitosti pro své kariérové plánování.
CSP-OSV-003-ZV9-014	ZV9	Reflektuje význam udržování rovnováhy mezi pracovním a osobním životem, různými rolemi v životě.
CSP-OSV-003-ZV9-015	ZV9	Tvoří osobní kariérové portfolio, které využívá v modelových situacích zájmu o vzdělávací a pracovní příležitosti.
CSP-TCH-001-ZV9-001	ZV9	Volí a tvůrčím způsobem bezpečně zpracovává technický materiál s ohledem na jeho funkčnost.
CSP-TCH-001-ZV9-002	ZV9	Posuzuje výsledný produkt i celkový proces tvorby z hlediska funkčnosti, efektivity práce, estetiky, úspory materiálu.
CSP-TCH-002-ZV9-003	ZV9	Zvládá základní údržbu a jednoduché opravy základního technického vybavení domácnosti v modelových situacích, porovnává možnosti vybavení domácnosti.
CSP-TCH-002-ZV9-004	ZV9	Užívá vybrané nářadí, techniku a moderní technologie při péči o zahradu nebo zeleň v interiéru za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce.
CSP-TCH-003-ZV9-005	ZV9	Využívá konstrukční dovednosti v modelových situacích, sestaví a upraví přiměřeně složitou konstrukci, model či robotické zařízení za dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
GEO-GEO-001-ZV9-001	ZV9	Kriticky využívá mapy a další zdroje geografických dat pro vlastní učení i každodenní poznávání světa.
GEO-GEO-001-ZV9-002	ZV9	Využívá geoinformační technologie k řešení reálných problémů.
GEO-GEO-001-ZV9-003	ZV9	Využívá geografické myšlení a způsoby poznávání k porozumění příčinám a důsledkům změn míst a regionů.
GEO-GEO-002-ZV9-004	ZV9	Odvodí příjem slunečního záření pro konkrétní místo a čas, jeho příčiny a důsledky na přírodní procesy a lidské aktivity.
GEO-GEO-002-ZV9-005	ZV9	Odvodí dostupnost vody v konkrétním místě během roku, její příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost.
GEO-GEO-002-ZV9-006	ZV9	Vysvětlí vznik a rozmístění tvarů zemského povrchu a jejich vliv na další přírodní procesy a lidské aktivity.
GEO-GEO-002-ZV9-007	ZV9	Odvodí charakter půd a živých organismů pro konkrétní místo, jeho příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost.
GEO-GEO-002-ZV9-008	ZV9	Vysvětlí, jak přírodní a společenské faktory ovlivňují přirozený i migrační pohyb obyvatel a strukturu i rozmístění obyvatelstva v různých místech a regionech.
GEO-GEO-002-ZV9-009	ZV9	Posoudí geografickou polohu, funkce, vnitřní strukturu a možnosti rozvoje různých sídel.
GEO-GEO-002-ZV9-010	ZV9	Identifikuje hlavní faktory ovlivňující rozmístění a zaměření hospodářských aktivit a jejich vliv na konkrétní region a jeho další rozvoj.
GEO-GEO-002-ZV9-011	ZV9	Na základě porozumění příčinám a průběhu globalizace doloží příklady jejích pozitivních i negativních důsledků na přírodu a společnost konkrétního místa či regionu.
GEO-GEO-002-ZV9-012	ZV9	Na příkladu mezinárodních a regionálních konfliktů rozliší jejich podobné a rozdílné příčiny, důsledky a snahy o mírové řešení.
GEO-GEO-003-ZV9-013	ZV9	Orientuje se v místech a regionech různého měřítka prostřednictvím vlastní mentální mapy daného území.
GEO-GEO-003-ZV9-014	ZV9	Identifikuje shodné a rozdílné charakteristiky míst a regionů a způsoby, jakými ovlivňují život v ostatních místech a regionech.
GEO-GEO-003-ZV9-015	ZV9	Doloží konkrétními příklady rozdílnou mediální prezentaci míst a regionů a její dopady na vnímání daných míst a regionů.
GEO-GEO-003-ZV9-016	ZV9	Odůvodní svou identifikaci s určitým místem i regiony různého řádu a komunitou lidí, kteří tam žijí.
GEO-GEO-004-ZV9-017	ZV9	Zhodnotí, jak naplňování potřeb jedince, společnosti a přírodního prostředí v konkrétním místě napomáhá či zabraňuje udržitelnosti života na Zemi.
GEO-GEO-004-ZV9-018	ZV9	Uplatňuje základní principy udržitelnosti života při vlastním zodpovědném jednání v prostoru.

Průřezová témata

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
PTP-000-000-ZV9-001	ZV9	Aktivně spoluutváří vzdělávací prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
PTP-000-000-ZV9-002	ZV9	Plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.
PTP-000-000-ZV9-003	ZV9	Ve spolupráci s druhými plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.
PTS-000-000-ZV9-001	ZV9	Rozpozná příležitosti, jaké jemu i společnosti přináší propojenost světa, a rizika, která z propojenosti vyplývají.
PTS-000-000-ZV9-002	ZV9	Rozezná a vysvětlí volbu výrazových prostředků, kterými se mediální sdělení snaží ovlivnit vnímání konkrétního tématu.
PTS-000-000-ZV9-003	ZV9	Rozezná postoje, stereotypy a předsudky v mediálních sděleních a navrhne možné způsoby, jak lze předcházet rizikům jejich mediálního šíření.
PTS-000-000-ZV9-004	ZV9	Zvažuje potřeby lidí v obtížných životních situacích a navrhuje, jak posilovat rovné příležitosti a soudržnost společnosti ve svém okolí i ve světě.
PTS-000-000-ZV9-005	ZV9	Kriticky posoudí uplatňování demokratických principů ve škole a formuluje návrhy podporující demokratické procesy.
PTS-000-000-ZV9-006	ZV9	Zapojuje se do opatření a akcí, které podporují demokratickou kulturu ve škole, místní komunitě a blízkém prostředí.
PTU-000-000-ZV9-001	ZV9	Vyhledá příklady, kdy lidské zásahy do prostředí přinesly původně nepředvídané důsledky, a vysvětlí, jak je možné se z daných příkladů do budoucna poučit.
PTU-000-000-ZV9-002	ZV9	Prozkoumá a vysvětlí provázanost mezi klimatickou změnou, vlastním životním stylem, životem společnosti a ekonomickou činností.
PTU-000-000-ZV9-003	ZV9	Vybírá, plánuje, realizuje a vyhodnotí společně se spolužáky nebo dalšími lidmi opatření potřebná pro posílení udržitelnosti v místní komunitě či ve světě.

3.2.11 Umění a kultura

3.2.11.1 Charakteristika předmětu

Pojetí

Umění a kultura vytváří prostor pro vlastní tvorbu, sebevyjádření, vnímání a interpretaci uměleckých děl a poznávání kulturního prostředí. Žáci pracují s různými uměleckými prostředky a formami, například obrazem, hudbou, pohybem, tancem, dramatem, filmem a digitální tvorbou. Jednotlivé umělecké oblasti zůstávají uvnitř integrovaného předmětu čitelné.

Obsah

Předmět je administrativním domovem OVU vzdělávací oblasti Umění a kultura podle závazného mapování tohoto ŠVP.

Časová dotace

Časová dotace činí 2 hodiny týdně v každém ročníku 1. i 2. stupně, celkem 10 hodin na 1. stupni a 8 hodin na 2. stupni.

Organizace výuky

Výuka může probíhat prostřednictvím dílen, projektů, samostatné a společné tvorby, návštěv kulturních institucí, představení, výstav a dalších uměleckých situací.

Vzdělávací strategie

- vlastní tvorba a experimentování
- práce s různými uměleckými prostředky
- setkávání s uměleckými díly
- reflexe vlastní i cizí tvorby

Vazby na klíčové kompetence a základní gramotnosti

Předmět významně rozvíjí zejména kompetenci kulturní, kompetenci osobnostní a sociální a kompetenci komunikační.

3.2.11.2 Vzdělávací obsah

Výtvarná a filmová výchova

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
UAK-VFV-001-ZV5-001	ZV5	Uplatňuje a kombinuje při vlastní výtvarné tvorbě linie, tvary, barvy v ploše i prostoru a objevuje vztahy mezi nimi.
UAK-VFV-001-ZV5-002	ZV5	Vyjadřuje výtvarnými prostředky vjemy, pocity, prožitky, myšlenky, představy a zkušenosti a realizuje svůj tvůrčí záměr.
UAK-VFV-001-ZV5-003	ZV5	Reaguje na svou tvorbu i tvorbu ostatních prostřednictvím slova, pohybu, zvuku či jiných nonverbálních prostředků a sdílí ji s ostatními.
UAK-VFV-001-ZV5-004	ZV5	Experimentuje s výtvarnými a filmovými prostředky a uplatní je ve vlastní tvorbě a tvořivé hře.
UAK-VFV-002-ZV5-005	ZV5	Vyjádří, co prožíval při vnímání výtvarného a audiovizuálního díla
UAK-VFV-002-ZV5-006	ZV5	Komunikuje o výtvarném či filmovém uměleckém díle s využitím základních oborových pojmů.
UAK-VFV-003-ZV5-007	ZV5	Uvede příklad kulturní události či kulturní instituce ve svém nejbližším okolí.
UAK-VFV-001-ZV9-001	ZV9	Uplatňuje a kombinuje při vlastní tvorbě prvky výtvarného umění
UAK-VFV-001-ZV9-002	ZV9	Realizuje svůj tvůrčí záměr s využitím prostředků výtvarného umění, filmového umění a jejich kombinací.
UAK-VFV-001-ZV9-003	ZV9	Užívá a kombinuje prostředky filmu s důrazem na vyprávění pomocí pohyblivého obrazu.
UAK-VFV-001-ZV9-004	ZV9	Dokumentuje vlastní tvorbu a vede si přehled zdrojů pro inspiraci a využití ve své další tvorbě.
UAK-VFV-001-ZV9-005	ZV9	Reflektuje svou tvůrčí výtvarnou či filmovou zkušenost a přijímá zpětnou vazbu jako impulz pro další tvorbu.
UAK-VFV-002-ZV9-006	ZV9	Popíše zážitek z výtvarného a audiovizuálního díla a zhodnotí, v čem spatřuje jejich význam.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
UAK-VFV-002-ZV9-007	ZV9	Komunikuje o uměleckých dílech minulosti a současnosti i o běžné vizuální a audiovizuální produkci s použitím oborových pojmů.
UAK-VFV-003-ZV9-008	ZV9	Uvede příklady vlivu nových technologií na proměnu umělecké tvorby a jejího vnímání.
UAK-VFV-003-ZV9-009	ZV9	Představí ostatním konkrétní dílo, projev nebo osobnost z oblasti výtvarného a filmového umění a zdůvodní, v čem spatřuje jejich význam.

Hudební, taneční a dramatická výchova

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
UAK-HTD-001-ZV5-001	ZV5	Zapojuje se aktivně do her, cvičení a tvořivých činností, v nichž získává, upevňuje a rozvíjí základní reprodukční, interpretační i tvůrčí dovednosti.
UAK-HTD-001-ZV5-002	ZV5	Využívá jednoduché postupy a prostředky vycházející z hudby, tance, divadla při samostatných i společných interpretačních a tvůrčích činnostech.
UAK-HTD-001-ZV5-003	ZV5	Zapojuje se do reflexe reprodukčních, tvůrčích a interpretačních činností s porozuměním základním oborovým pojmům.
UAK-HTD-002-ZV5-004	ZV5	Rozvíjí a buduje svůj vztah k hudbě pomocí poslechových činností a propojuje svou zkušenost se základními prvky hudební řeči.
UAK-HTD-002-ZV5-005	ZV5	Vyjádří svůj zážitek z hudebního, divadelního nebo tanečního díla nebo programu.
UAK-HTD-002-ZV5-006	ZV5	Rozliší hudební, taneční a divadelní dílo a orientuje se v prostředcích jejich vyjádření.
UAK-HTD-003-ZV5-007	ZV5	Uvede příklady hudebních, divadelních nebo tanečních projevů, kulturní tradice, kulturní instituce vztahující se k těmto druhům umění ve svém nejbližším okolí, lokalitě či regionu.
UAK-HTD-001-ZV9-001	ZV9	Zapojuje se do tvůrčího procesu v různých rolích na základě svých schopností, osvojených dovedností a osobních preferencí.
UAK-HTD-001-ZV9-002	ZV9	Vědomě využívá své hudební schopnosti a dovednosti získané prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností v individuálních i skupinových aktivitách.
UAK-HTD-001-ZV9-003	ZV9	Využívá osvojené postupy, prostředky kreativního tance k vnímání vlastního těla, k osobitému pohybovému a tanečnímu vyjadřování a k vlastní tvorbě.
UAK-HTD-001-ZV9-004	ZV9	Využívá postupy a prostředky divadla k vlastní tvorbě, prozkoumávání témat, mezilidských vztahů a situací, poznávání sebe sama.
UAK-HTD-001-ZV9-005	ZV9	Reflektuje tvůrčí a interpretační proces s využitím základních oborových pojmů.
UAK-HTD-002-ZV9-006	ZV9	Oceňuje díky zkušenostem získaným z poslechových činností kvalitu a přínos hudebního díla.
UAK-HTD-002-ZV9-007	ZV9	Využívá získané zkušenosti a znalosti k vlastnímu výkladu uměleckého díla a jeho základní analýze.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
UAK-HTD-003-ZV9-008	ZV9	Zhodnotí přínos svého zapojení do třídních, školních nebo místních kulturních nebo uměleckých aktivit a projektů.
UAK-HTD-003-ZV9-009	ZV9	Uvede příklady živého umění, kulturních projevů, akcí, tradic a kulturních institucí na regionální, národní i celosvětové úrovni.

3.2.12 Pohyb a zdraví

3.2.12.1 Charakteristika předmětu

Pojetí

Pohyb a zdraví podporuje vztah žáka k pohybu, vlastnímu tělu, fyzickému a duševnímu zdraví, bezpečí a zdravému způsobu života. Pohyb je chápán jako přirozená součást života, prostředek osobního rozvoje, péče o zdraví, hry a společné zkušenosti. Součástí předmětu jsou také oblasti zdraví a bezpečí, u kterých škola vytváří cílené vzdělávací příležitosti tam, kde spontánní zkušenost sama o sobě nestačí.

Obsah

Předmět je administrativním domovem příslušných OVU vzdělávací oblasti Člověk, zdraví a bezpečí a dalších OVU podle závazného mapování tohoto ŠVP.

Časová dotace

Časová dotace činí 2 hodiny týdně v každém ročníku 1. i 2. stupně, celkem 10 hodin na 1. stupni a 8 hodin na 2. stupni.

Organizace výuky

Výuka může probíhat prostřednictvím pohybových aktivit, her, sportu, pobytu venku, výprav, kurzů, cílených lekcí a autentických situací.

Vzdělávací strategie

- pravidelná pohybová zkušenost
- možnost volby mezi různými pohybovými aktivitami
- praktický nácvik bezpečného jednání
- cílená výuka témat ochrany zdraví a bezpečí

Vazby na klíčové kompetence a základní gramotnosti

Předmět významně rozvíjí zejména kompetenci osobnostní a sociální, kompetenci k učení a kompetenci k občanství a udržitelnosti.

3.2.12.2 Vzdělávací obsah

Tělesná výchova

OVU tematického okruhu Zdravotní a aplikovaná tělesná výchova se uplatňují u žáků vzdělávaných v této organizační formě za podmínek stanovených RVP ZV.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
CZB-TEV-001-ZV5-001	ZV5	Zvládá v souladu s individuálními možnostmi osvojované pohybové dovednosti a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.
CZB-TEV-001-ZV5-002	ZV5	Tvoří podle zadání, své fantazie, hudebního či rytmického doprovodu varianty jednoduchých pohybových dovedností.
CZB-TEV-001-ZV5-003	ZV5	Uplatňuje osvojované postupy vedoucí k rozvoji tělesné zdatnosti, k duševní a sociální pohodě, k pozitivnímu naladění, k překonávání námahy a obtíží spojených s tělesnou zátěží.
CZB-TEV-001-ZV5-004	ZV5	Zapojuje se do organizace svého pohybového režimu, plánuje své pohybové činnosti a jejich konkrétní realizaci.
CZB-TEV-001-ZV5-005	ZV5	Uplatňuje základní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, svým jednáním předchází nebezpečným situacím a při jejich vzniku adekvátně reaguje.
CZB-TEV-002-ZV5-006	ZV5	Reaguje správně na základní pokyny, povely, signály a vykonává podle nich individuální i týmovou pohybovou činnost.
CZB-TEV-002-ZV5-007	ZV5	Dodržuje základní pravidla jednoduchých her a soutěží, adekvátně reaguje na zjevné přestupky.
CZB-TEV-002-ZV5-008	ZV5	Měří pohybové výkony a na základě pokynů učitele či porovnání výkonů s předchozími na ně adekvátně reaguje.
CZB-TEV-002-ZV5-009	ZV5	Při pohybových činnostech jedná v duchu fair play, respektuje pohybové dovednosti, předpoklady a zájmy ostatních.
CZB-TEV-002-ZV5-010	ZV5	Spolupracuje při organizaci pohybových činností ve známých prostorech určených pro realizaci tělesné výchovy.
CZB-TEV-003-ZV5-011	ZV5	Uplatňuje (s pomocí učitele) speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity s ohledem na své možnosti, koriguje techniku jejich provedení.
CZB-TEV-003-ZV5-012	ZV5	Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností v souladu se svými možnostmi a potřebami.
CZB-TEV-003-ZV5-013	ZV5	Uplatňuje dovednosti relevantní pro své zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.
CZB-TEV-003-ZV5-014	ZV5	Zapojuje se do pohybových činností spolu s ostatními žáky, s ohledem na úroveň svých dovedností, svých zájmů a na různé sociální role.
CZB-TEV-003-ZV5-015	ZV5	Uvádí na základě znalosti svého aktuálního zdravotního stavu nevhodná cvičení a pohybové činnosti i důvody, proč by se jich neměl účastnit.
CZB-TEV-003-ZV5-016	ZV5	Využívá doporučené a dostupné upravené didaktické a sportovní pomůcky přizpůsobené pro jeho optimální zapojení do pohybových činností.
CZB-TEV-001-ZV9-001	ZV9	Zvládá v souladu s individuálními možnostmi širší spektrum osvojovaných pohybových dovedností a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
CZB-TEV-001-ZV9-002	ZV9	Tvoří varianty pohybových dovedností podle zadání, své fantazie, hudebního a rytmického doprovodu, podle účelu pohybových činností, společně zvolené taktiky hry, soutěže.
CZB-TEV-001-ZV9-003	ZV9	Samostatně uplatňuje osvojené postupy ke zlepšení či udržení své tělesné zdatnosti, duševní a sociální pohody, k překonávání námahy a obtíží spojených s tělesnou a psychickou zátěží.
CZB-TEV-001-ZV9-004	ZV9	Aktivně se podílí na plánování a organizaci svého pohybového režimu (ve škole, mimo školu) a naplňuje ho.
CZB-TEV-001-ZV9-005	ZV9	Uplatňuje zásady hygieny a bezpečného chování při pohybových činnostech v prostředí sportovišť a přírody; aktivně předchází krizovým situacím a při jejich vzniku adekvátně reaguje.
CZB-TEV-002-ZV9-006	ZV9	Používá osvojované tělocvičné názvosloví, správně reaguje na pokyny, povely, smluvená gesta a signály, samostatně řídí skupinu při pohybové činnosti.
CZB-TEV-002-ZV9-007	ZV9	Dodržuje základní pravidla her a soutěží, označí přestupky proti herním či soutěžním pravidlům a vysvětlí, v čem došlo k jejich porušení.
CZB-TEV-002-ZV9-008	ZV9	Zaznamená a zhodnotí s pomocí dostupných technologií pohybový výkon, na základě zjištěných výsledků a dalších podnětů usiluje o jeho zlepšení.
CZB-TEV-002-ZV9-009	ZV9	Naplňuje při pohybových činnostech některé olympijské myšlenky – čestné soupeření, respekt k odlišnostem, podpora znevýhodněných osob, ochrana přírody, uplatňování práv a povinností vyplývajících z různých rolí.
CZB-TEV-002-ZV9-010	ZV9	Spolupracuje při organizaci prostoru a pohybových činností ve známých i méně známých prostorech určených pro realizaci pohybových činností.
CZB-TEV-002-ZV9-011	ZV9	Vyhledá a prezentuje informace o aktuálním sportovním dění ve škole, v obci, regionu, ČR, ve světě.
CZB-TEV-003-ZV9-012	ZV9	Samostatně uplatňuje speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové činnosti v souladu s aktuálním zdravotním stavem s ohledem na své možnosti a zkušenosti a usiluje o optimální provedení.
CZB-TEV-003-ZV9-013	ZV9	Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech.
CZB-TEV-003-ZV9-014	ZV9	Samostatně usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností na základě zkušeností v různých pohybových činnostech.
CZB-TEV-003-ZV9-015	ZV9	Uplatňuje dovednosti odpovídající jeho subjektivně maximálnímu zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových činností, které jsou v souladu s jeho aktuálním zdravotním stavem.
CZB-TEV-003-ZV9-016	ZV9	Prostřednictvím aplikovaných pohybových aktivit prokazuje odpovídající sebevědomí a úspěšnost, klade si adekvátní motorické cíle a dosahuje jich.
CZB-TEV-003-ZV9-017	ZV9	Upozorní na činnosti či podmínky, které jsou v rozporu s jeho zdravotním stavem, projeví dostatek kompetencí pro jejich úpravu potřebnou pro účast v nich.
CZB-TEV-003-ZV9-018	ZV9	Vyhledává a užívá upravené didaktické, sportovní a sportovně-kompenzační pomůcky přizpůsobené pro jeho zapojení do pohybových činností na úrovni TV, rekreace a sportu, diskutuje o jejich využití pro rekreační pohybové činnosti.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
CZB-VZB-001-ZV9-001	ZV9	Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých s využitím příkladů přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.
CZB-VZB-001-ZV9-002	ZV9	Na základě znalosti základních mechanismů vzniku nemocí (infekčních, neinfekčních, degenerativních, psychosomatických aj.) uplatňuje zásady aktivní ochrany zdraví.
CZB-VZB-001-ZV9-003	ZV9	Zdůvodní význam odpovědného, respektujícího sexuálního a partnerského chování pro zdraví a bezpečí člověka, navrhne a aplikuje postupy ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.
CZB-VZB-001-ZV9-004	ZV9	Analyzuje a hodnotí tělesné a psychosociální změny v období dospívání a adekvátně na ně reaguje, rozezná nevhodné i nekonsenzuální chování související se sexualitou ve fyzickém i digitálním prostředí.
CZB-VZB-001-ZV9-005	ZV9	Uplatňuje osvojené návyky a dovednosti v situacích úrazů a náhle vzniklých stavů, v rámci svých možností poskytne první pomoc ve škole.
CZB-VZB-002-ZV9-006	ZV9	Na základě zásad zdravého životního stylu plánuje a upravuje svůj denní režim a každodenní činnosti.
CZB-VZB-002-ZV9-007	ZV9	Zdůvodní význam tělesné, intimní a duševní hygieny pro podporu zdraví a samostatně využívá osvojené dovednosti k regeneraci sil a předcházení stresovým situacím.
CZB-VZB-002-ZV9-008	ZV9	Sestaví jednodenní i dlouhodobý jídelníček na základě výživových doporučení, která aplikuje vzhledem k potřebám organismu.
CZB-VZB-003-ZV9-009	ZV9	Zaujímá odmítavý postoj vůči nevhodnému chování (vulgárnímu, násilnému, nerespektujícímu, agresivnímu, manipulativnímu) a v modelových situacích používá vhodné způsoby, jak se vůči takovému chování vymezit.
CZB-VZB-003-ZV9-010	ZV9	Identifikuje nebezpečné aktivity a situace vyskytující se v digitálním prostředí a odůvodní, proč je důležité chránit zde bezpečí své i ostatních, včetně ochrany osobních údajů.
CZB-VZB-003-ZV9-011	ZV9	Chová se zodpovědně, předvídavě a bezpečně ve škole, v neznámém prostředí i v prostředí virtuální reality, při styku s neznámými osobami, zvířaty a nebezpečnými předměty.
CZB-VZB-003-ZV9-012	ZV9	Pohybuje se samostatně a bezpečně v běžném silničním provozu v roli chodce, cyklisty, spolujezdce, cestujícího ve veřejné dopravě, řeší modelové dopravní situace a zvládá zásady bezpečného chování v případě dopravní nehody.
CZB-VZB-003-ZV9-013	ZV9	Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika zneužívání legálních i nelegálních návykových látek se životní perspektivou člověka, vysvětlí rizika a dopady závislostního chování.
CZB-VZB-004-ZV9-014	ZV9	Uplatňuje adekvátní způsoby bezpečného chování v modelových situacích ohrožení spojeného s mimořádnou událostí.
CZB-VZB-004-ZV9-015	ZV9	Aplikuje zásady bezpečného chování při antropogenních mimořádných událostech a mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy na místech, kde se pohybuje.
CZB-VZB-004-ZV9-016	ZV9	Charakterizuje zásady požární prevence; v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné způsoby chování, metody a prostředky hašení požáru.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
CZB-VZB-004-ZV9-017	ZV9	Vysvětlí roli občana a jeho práva a povinnosti při zajišťování bezpečnosti a obrany státu, orientuje se v principech zajišťování vnější i vnitřní obrany, v bezpečnostním systému ČR a typech krizových stavů.

3.2.13 Klíčové kompetence

3.2.13.1 Charakteristika předmětu

Pojetí

Předmět Klíčové kompetence je administrativním a hodnoticím domovem OVU klíčových kompetencí RVP ZV a současně vytváří pravidelný společný prostor žáků jedné administrativní třídy. Klíčové kompetence nejsou chápány jako izolovaný obsah jedné vyučovací hodiny. Rozvíjejí a prokazují se napříč celým vzděláváním a každodenním životem školy. Významným zdrojem jejich rozvoje jsou samostatná činnost, spolupráce, hra, projekty, řešení problémů, plánování vlastní vzdělávací cesty a demokratický život školy.

Obsah

Předmět je administrativním domovem všech OVU klíčových kompetencí RVP ZV.

Časová dotace

Časová dotace činí 1 hodinu týdně v každém ročníku, celkem 5 hodin na 1. stupni a 4 hodiny na 2. stupni.

Organizace výuky

Pravidelný společný čas slouží zejména k reflexi vzdělávací cesty, plánování, sebehodnocení, komunikaci, práci se vztahy, společnému rozhodování a společným záležitostem administrativní třídy. Důkazy o dosažení kompetenčních OVU mohou vznikat v jakémkoli předmětu, jiné formě vzdělávání nebo autentické situaci života školy.

Vzdělávací strategie

- reflexe vlastní zkušenosti
- sebehodnocení
- plánování vlastního učení
- demokratická participace
- řešení autentických problémů a vztahových situací

Vazby na klíčové kompetence a základní gramotnosti

Předmět je administrativním domovem všech OVU klíčových kompetencí. Čtenářská a pisatelská i logicko-matematická gramotnost se v něm rozvíjejí podle charakteru konkrétní vzdělávací situace.

3.2.13.2 Vzdělávací obsah

Kompetence k učení

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
KKU-SMU-000-ZV5-001	ZV5	Uvědomuje si význam, důležitost a smysl svého učení.
KKU-USU-000-ZV5-001	ZV5	Monitoruje své procesy učení.
KKU-SMU-000-ZV9-001	ZV9	Uvědomuje si důležitost celoživotního charakteru učení.
KKU-USU-000-ZV9-001	ZV9	Řídí vlastní procesy učení.

Kompetence komunikační

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
KKK-AKN-000-ZV5-001	ZV5	Během mluvené interakce respektuje základní potřeby komunikačního partnera.
KKK-POR-000-ZV5-001	ZV5	Rozumí obsahu běžných forem sdělení včetně některých nepřímo vyjádřených významů.
KKK-VJZ-000-ZV5-001	ZV5	Rozpozná vybrané konkrétní rozdíly mezi vlastním vyjadřováním a vyjadřováním lidí z odlišných prostředí či kultur.
KKK-VYJ-000-ZV5-001	ZV5	Vyjadřuje se prostřednictvím zvládnutých výrazových prostředků, které volí podle svých možností vzhledem ke komunikačnímu záměru, partnerovi a situaci.
KKK-AKN-000-ZV9-001	ZV9	Během mluvené interakce v každodenních situacích uzpůsobuje vlastní projev tak, že aktivně reaguje na projev partnera, a tím přispívá ke kultivovanosti konkrétní situace.
KKK-POR-000-ZV9-001	ZV9	Přemýšlí o komunikačním záměru autora sdělení.
KKK-VJZ-000-ZV9-001	ZV9	Využívá svůj vícejazyčný repertoár, aby se vypořádal s jednoduchými každodenními situacemi vyžadujícími komunikaci v cizím jazyce a překonání odlišností mezi lidmi z různých prostředí či kultur.
KKK-VYJ-000-ZV9-001	ZV9	Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.

Kompetence osobnostní a sociální

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
KOS-EMP-000-ZV5-001	ZV5	Všímá si potřeb druhých a reaguje na ně.
KOS-ODO-000-ZV5-001	ZV5	Reflektuje obtížné situace, do kterých se dostává.
KOS-SEB-000-ZV5-001	ZV5	Poznává jedinečnost vlastní osobnosti.
KOS-VZT-000-ZV5-001	ZV5	Rozvíjí vztahy s ostatními.
KOS-WEL-000-ZV5-001	ZV5	Pojmenovává vlastní potřeby k dosažení všestranné pohody (wellbeing).

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
KOS-EMP-000-ZV9-001	ZV9	Vyrovnává se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem.
KOS-ODO-000-ZV9-001	ZV9	Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost.
KOS-SEB-000-ZV9-001	ZV9	Pracuje s jedinečností vlastní osobnosti.
KOS-VZT-000-ZV9-001	ZV9	Rozšiřuje okruh vztahů.
KOS-WEL-000-ZV9-001	ZV9	Aktivně přispívá ke zvyšování osobního wellbeingu (osobní všestranné pohody).

Kompetence k občanství a udržitelnosti

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
KOB-ODP-000-ZV5-001	ZV5	Uplatňuje svůj díl zodpovědnosti vůči ostatním a okolí.
KOB-PCP-000-ZV5-001	ZV5	Dává účelně najevo, co si přeje ve svém okolí změnit.
KOB-RES-000-ZV5-001	ZV5	Chová se citlivě k živým jedincům i k přírodě a svému okolí jako celku.
KOB-UDR-000-ZV5-001	ZV5	Sdílí své myšlenky o variantách budoucího vývoje z hlediska udržitelnosti.
KOB-ZPS-000-ZV5-001	ZV5	Uvědomuje si vzájemnou propojenost společenských a ekologických aspektů různých situací ve svém okolí.
KOB-ODP-000-ZV9-001	ZV9	Přebírá odpovědnost za věci okolo sebe a za možné dopady svých rozhodnutí vůči ostatním a okolí.
KOB-PCP-000-ZV9-001	ZV9	Účelně uplatňuje přímou činností svůj vliv na změny v místním či širším okolí při respektování práv a zájmů druhých.
KOB-RES-000-ZV9-001	ZV9	Projevuje ohleduplný, citlivý a podporující přístup k živým jedincům, přírodě a světu jako celku.
KOB-UDR-000-ZV9-001	ZV9	Uskutečňuje kroky směřující k udržitelnosti na základě promýšlení různých scénářů možného budoucího vývoje.
KOB-ZPS-000-ZV9-001	ZV9	Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.

Kompetence k podnikavosti a pracovní

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
KPP-NAP-000-ZV5-001	ZV5	Je otevřený nápadům, příležitostem a výzvám.
KPP-REA-000-ZV5-001	ZV5	Navrhuje realizaci aktivit v jednotlivých krocích.
KPP-TYM-000-ZV5-001	ZV5	Podílí se na spolupráci ve skupině.
KPP-ZDR-000-ZV5-001	ZV5	Promýšlí potřebné zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí.
KPP-NAP-000-ZV9-001	ZV9	Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.
KPP-REA-000-ZV9-001	ZV9	Realizuje aktivity podle vlastních či skupinových postupů.

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
KPP-TYM-000-ZV9-001	ZV9	Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci.
KPP-ZDR-000-ZV9-001	ZV9	Získává zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí.

Kompetence k řešení problémů

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
KRP-BAD-000-ZV5-001	ZV5	Rozpozná jednoduchý výzkumný problém a jeho možné řešení.
KRP-KRP-000-ZV5-001	ZV5	Uvědomuje si důležitost ověřování informací.
KRP-RPS-000-ZV5-001	ZV5	Rozlišuje mezi osobními a společnými problémy s ohledem na různé perspektivy.
KRP-VED-000-ZV5-001	ZV5	Vychází při rozhodování a řešení problémů z objektivních dat a informací.
KRP-BAD-000-ZV9-001	ZV9	Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému.
KRP-KRP-000-ZV9-001	ZV9	Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.
KRP-RPS-000-ZV9-001	ZV9	Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.
KRP-VED-000-ZV9-001	ZV9	Analyzuje při rozhodování a řešení problémů objektivní informace a prezentované závěry vědeckého poznání.

Kompetence kulturní

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
KKT-IDR-000-ZV5-001	ZV5	Porovnává kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní kultury i jiných kultur.
KKT-KON-000-ZV5-001	ZV5	Uvede příklady některých kulturních institucí, projevů umění a kulturního dění ve svém okolí.
KKT-SVJ-000-ZV5-001	ZV5	Vyjadřuje své myšlenky a pocity prostředky různých druhů umění.
KKT-UMK-000-ZV5-001	ZV5	Vnímá umění a kulturu jako způsob poznávání světa a vypovídání o něm.
KKT-IDR-000-ZV9-001	ZV9	Hodnotí kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní i jiných kultur a porovnává je v kontextu historických a společenských a kulturních souvislostí.
KKT-KON-000-ZV9-001	ZV9	Rozlišuje různé formy kultury a umění, popíše jejich projevy a uvede významné kulturní instituce na regionální, národní i globální úrovni.
KKT-SVJ-000-ZV9-001	ZV9	Využívá různé formy umění a kultury k vyjádření složitějších myšlenek a emocí a ke zpracování aktuálních témat, samostatně i ve skupinové spolupráci.
KKT-UMK-000-ZV9-001	ZV9	Rozpoznává estetickou a obsahovou hodnotu uměleckých děl a kulturních projevů, oceňuje jejich význam jako prostředků komunikace a sdílí své názory s ostatními.

Kompetence digitální

Kód OVU	Uzlový bod / období	RVP OVU = školní OVU
KDI-BZK-000-ZV5-001	ZV5	Respektuje pravidla bezpečného zacházení s digitálními zařízeními i daty a zásadami zdraví neohrožujícího chování v digitálním prostředí.
KDI-DAT-000-ZV5-001	ZV5	Vyhledává potřebné informace v doporučených digitálních zdrojích.
KDI-TDO-000-ZV5-001	ZV5	Vytváří jednoduchý digitální obsah v rámci plnění stanovených výukových cílů.
KDI-VIN-000-ZV5-001	ZV5	Využívá digitální technologie doporučeným způsobem k zefektivnění vlastní práce.
KDI-ZAP-000-ZV5-001	ZV5	Informace a jiná digitální data podle potřeby sdílí se svými blízkými a učiteli.
KDI-BZK-000-ZV9-001	ZV9	Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat nebo jeho tělesné či duševní zdraví.
KDI-DAT-000-ZV9-001	ZV9	Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.
KDI-TDO-000-ZV9-001	ZV9	Generuje digitální obsah v různých formátech s cílem umocnit výstupy vlastní tvořivé činnosti.
KDI-VIN-000-ZV9-001	ZV9	Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky práce.
KDI-ZAP-000-ZV9-001	ZV9	Účelně a uvážlivě sdílí data a informace v digitálním prostředí s cílem osobního růstu, podpory školní či zájmové komunity nebo za účelem týmové práce na školních projektech.

3.2.14 Volitelná vzdělávací nabídka

3.2.14.1 Charakteristika jiné formy vzdělávání

Pojetí

Volitelná vzdělávací nabídka je jinou organizační formou vzdělávání, prostřednictvím které je realizována disponibilní časová dotace. Vytváří významný prostor pro autonomii žáka, rozvoj jeho zájmů a potřeb, vlastní vzdělávací záměry a spolurozhodování o konkrétní podobě vzdělávací cesty.

Obsah

Volitelná vzdělávací nabídka nevytváří další samostatný administrativní soubor OVU ani druhý administrativní domov OVU. Vzdělávací obsah realizovaný v jejím rámci je vztahován k OVU příslušných domovských předmětů a může je rozšiřovat, prohlubovat, propojovat a umožňovat jejich individuální aplikaci podle zájmů, potřeb a vlastních vzdělávacích záměrů žáků.

Časová dotace

Na 1. stupni činí časová dotace 2 hodiny týdně v 1. a 2. ročníku, 3 hodiny týdně ve 3. a 4. ročníku a 4 hodiny týdně v 5. ročníku, celkem 14 hodin. Na 2. stupni činí 6 hodin týdně v 6. a 7. ročníku a 7 hodin týdně v 8. a 9. ročníku, celkem 26 hodin.

Organizace výuky

Volitelná vzdělávací nabídka může mít zejména podobu lekcí, kurzů, seminářů, dílen, projektů, tematických bloků, expedic, exkurzí, badatelských aktivit, samostatné práce, vrstevnického učení, práce v připraveném prostředí, volné hry, vlastních vzdělávacích záměrů a činností vznikajících v demokratickém a komunitním životě školy. Konkrétní nabídka se může v průběhu roku proměňovat.

Vzdělávací strategie

- skutečná možnost volby mezi různými vzdělávacími cestami
- podpora vlastní iniciativy a vzdělávacích záměrů žáků
- využívání autentických situací a mezioborového učení
- reflexe zvolené vzdělávací cesty a jejího dalšího směřování

Vazby na klíčové kompetence a základní gramotnosti

Volitelná vzdělávací nabídka může podle charakteru konkrétní činnosti rozvíjet všechny klíčové kompetence a obě základní gramotnosti.

3.2.14.2 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah realizovaný prostřednictvím Volitelné vzdělávací nabídky vychází z OVU příslušných domovských předmětů. Volitelná vzdělávací nabídka nevytváří další samostatný administrativní soubor OVU; umožňuje vzdělávací obsah rozšiřovat, prohlubovat, propojovat a individuálně aplikovat podle zájmů, potřeb a vlastních vzdělávacích záměrů žáků. Dosažené výsledky učení se evidují pod stejným kódem a ve stejném znění RVP OVU = školní OVU u příslušného domovského předmětu.

4. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

4.1 Pojetí a zásady hodnocení

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků vychází z cílů vzdělávání, naplňování očekávaných výstupů vzdělávání (OVU) stanovených tímto školním vzdělávacím programem a rozvoje kompetencí žáků v jednotlivých oblastech a etapách vzdělávání. Proces hodnocení zároveň vychází z bezpečného prostředí školy a aktivně přispívá k jeho vytváření.

Hodnocení žáků v ZŠ DRAK je založeno na důvěře v dítě, jeho aktivní účasti na vlastním učení a podpoře jeho autonomie a vnitřní motivace. Hodnocení proto není vnímáno pouze jako nástroj pro posouzení výsledku, ale především jako součást procesu učení. Žák se učí rozumět tomu, co se učí, sledovat vlastní pokrok, pojmenovávat své silné stránky i oblasti, ve kterých potřebuje další podporu, a pracovat s chybou jako s přirozenou součástí učení.

Hodnocení důsledně rozlišuje průběžné formativní provázení od pololetního a koncoročního sumativního vyhodnocení.

Průběžné hodnocení má především formativní charakter. Probíhá průběžným poskytováním ústní i neverbální zpětné vazby mezi průvodcem a žákem. Zpětná vazba je vzájemná – poskytuje ji průvodce žákovi stejně jako žák průvodci. Jejím cílem je bezprostředně pojmenovat, co se žákovi daří, čemu rozumí, kde se posouvá a co může udělat dál.

Zpětná vazba probíhá různými metodami a technikami, například během jednotlivých činností, při individuální práci, při projektech, při reflexi dokončené činnosti nebo formou individuálního rozhovoru podle potřeby.

Důležitou součástí hodnocení je sebehodnocení žáka. Žák je veden k tomu, aby postupně přebíral odpovědnost za své učení a dokázal reflektovat nejen jeho výsledky, ale také samotný proces učení. Sebehodnocení podporuje sebeúctu, sebevědomí a schopnost učit se.

Chyba i konflikt jsou v prostředí školy vnímány jako přirozená součást učení. Žák se učí chybu rozpoznat, porozumět jí, napravit ji a využít ji jako informaci pro další postup.

Při hodnocení se přihlíží k individuálním vzdělávacím potřebám žáka, jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Při hodnocení výsledků vzdělávání se zohledňuje zejména míra dosažení očekávaných výstupů, úroveň získaných vědomostí a dovedností a schopnost žáka tyto znalosti a dovednosti využívat.

Pro všechny ročníky platí v přechodném období klasifikační stupnice 1–5. Známka představuje sumativní administrativní vyjádření výsledků vzdělávání; skutečnou zpětnou vazbu žák získává zejména prostřednictvím průběžného pozorování, rozhovorů, sebehodnocení, práce s portfoliem a společné reflexe učení.

4.2 Systém průběžné evidence a získávání podkladů

Podklady pro pololetní a koncoroční hodnocení vznikají průběžně v průběhu celého školního roku. Škola využívá zejména tři vzájemně propojené nástroje – Patronský deník, sebehodnotící listy žáka a portfolio žáka. Průvodci současně evidují proběhlé vzdělávací aktivity a dosažené OVU v informačním systému Školiště.

4.2.1 Patronský deník

Patronský deník je participativní reflektivní nástroj, který společně spoluvytvářejí patron a žák. Neslouží jako jednostranný hodnoticí arch ani jako administrativní seznam úkolů, ale jako živý prostor pro pravidelný strukturovaný dialog o procesu učení, osobním rozvoji a wellbeingu žáka.

Setkání nad Patronským deníkem probíhá nejméně jednou za dva týdny formou individuálního konzultačního rozhovoru mezi patronem a žákem. Žák je plnohodnotným partnerem rozhovoru a má možnost přímo se podílet na formulaci zápisů.

V rámci rozhovoru žák společně s patronem reflektuje uplynulé období – jak se mu ve škole dařilo, jak prožíval své vztahy a prostředí, co ho zaujalo a jakým činnostem věnoval svou energii. Reflexe může zahrnovat odborné workshopy, projekty, samostatnou práci, spontánní hru, ranní slety nebo jednání Dračího sněmu.

Na základě této reflexe si žák za podpory patrona může stanovovat konkrétní osobní cíle, výzvy a kroky pro další období, a to v oblasti vzdělávání, projektové práce i osobnostního rozvoje.

Patron může do deníku doplňovat strukturovaná pedagogická pozorování zaměřená zejména na vývoj učebních strategií, komunikaci, řešení konfliktů, nakládání se svobodou, samostatnost a postupy při překonávání obtíží.

4.2.2 Sebehodnotící listy žáka

Sebehodnotící listy jsou pravidelným nástrojem sebereflexe, který žák vyplňuje samostatně nebo v součinnosti se svým patronem.

Listy jsou formulovány v první osobě jednotného čísla a v jazyce přiměřeném věku a vývojové úrovni dítěte. Jejich prostřednictvím žák reflektuje své učení, pokroky, dovednosti a naplňování osobních vzdělávacích cílů.

Jednotlivá vyjádření v sebehodnotících listech jsou v systému školy propojena s konkrétními kódy očekávaných výstupů (OVU) stanovených ŠVP. Díky tomu může žák sledovat svůj vlastní pokrok a zároveň škola získává podklad pro vyhodnocování dosažených výstupů.

Sebehodnocení může mít například podobu výroků:

- „Poznám, když mě text, obrázek nebo video na internetu zkouší oklamat, a vím, kde si můžu ověřit, jak to je doopravdy.“
- „Když si naplánuji, že do pátku vyrobím model sopky, dokážu si rozvrhnout práci na každý den a včas si říct o pomoc, pokud mi chybí materiál.“
- „Když se mi při stavbě mostu ze špejlí zbortí konstrukce, nepropadám panice, ale podívám se, kde se stala chyba, a zkusím to jinak.“

4.2.3 Portfolio žáka

Portfolio představuje průběžně budovaný přehled o učení žáka a jeho vzdělávacím pokroku. Může mít fyzickou podobu, například šanon nebo box na trojrozměrné práce, i digitální podobu.

Žák si do portfolia sám, případně s doporučením průvodce, vybírá práce a další důkazy učení, které podle něj nejlépe reprezentují jeho posun, úsilí, dosažené výsledky nebo důležité zkušenosti.

Portfolio může obsahovat zejména samostatné výstupy, projekty, výrobky, fotografie, videozáznamy, písemné reflexe a další odpovídající důkazy učení.

Portfolio slouží jako jeden z významných podkladů pro společnou reflexi učení a pro pololetní a koncoroční hodnocení.

4.3 Pololetní a koncoroční sumativní reflexe

Základní škola DRAK odděluje průběžné formativní provázení od zákonné povinnosti pololetního a koncoročního vyhodnocení výsledků vzdělávání.

Na konci každého pololetí dochází k retrospektivnímu mapování vzdělávacího pokroku žáka. Patron společně se žákem prochází nashromážděné podklady, zejména Patronský deník, sebehodnotící listy, portfolio a další relevantní záznamy.

Společně reflektují, co žák v uplynulém období dělal, jakých vzdělávacích aktivit se účastnil, na jakých projektech pracoval, jaké dovednosti rozvíjel a jakých očekávaných výstupů dosáhl.

Kolokvium

Součástí pololetní reflexe je kolokvium – individuální polostrukturovaný reflektivní rozhovor mezi žákem a vyučujícím nebo patronem.

Rozhovoru předchází příprava ve formě sebehodnocení a uspořádání podkladů mapujících činnost a pokrok žáka v daném období.

V průběhu kolokvia žák reflektuje své učení, dosažené výstupy, své silné stránky i oblasti, ve kterých potřebuje další podporu. Společně s průvodcem může formulovat také cíle pro další období.

Žák může vést vlastní záznamy o svých činnostech a učení. Pokud jsou tyto záznamy dostatečně rozsáhlé a poskytují škole potřebné podklady, mohou v přiměřených případech nahradit účast na kolokviu.

Každý žák si může zvolit svého patrona, který mu pomáhá se sebehodnocením, vedením záznamů a reflexí jeho učení. Průvodci se žákem v průběhu pololetí průběžně hovoří také o jeho závěrečném hodnocení.

Tripartita

Vyvrcholením hodnoticího období může být setkání učitel – žák – zákonný zástupce (tripartita).

Žák při něm za podpory patrona reflektuje svůj vzdělávací proces a pokrok. Společně jsou diskutovány výsledky vzdělávání, další rozvojové potřeby a cíle pro následující období.

Tripartita zároveň vytváří prostor pro vzájemnou zpětnou vazbu mezi školou, žákem a zákonným zástupcem.

4.4 Pravidla pro převod slovních podkladů na klasifikaci

V ročnících, ve kterých je v přechodném období používána klasifikace, vychází výsledná známka z celkového posouzení dosažené úrovně vzdělávání. Podkladem není jednotlivý výkon nebo jednorázová chyba, ale dlouhodobý vývoj žáka a různé podklady získané v průběhu vzdělávání.

Klasifikace zohledňuje zejména míru dosažení očekávaných výstupů, úroveň získaných vědomostí a dovedností, schopnost jejich samostatného využití, schopnost řešit problémy, pracovat s chybou a reflektovat vlastní učení.

Klasifikační stupnice

1 – výborný

Žák dosahuje očekávané úrovně vzdělávání ve velmi vysoké míře a dokáže získané znalosti a dovednosti samostatně využívat.

Vlastními slovy: umím, vím, rozumím, zvládám bezpečně – pracuji samostatně, dokážu vysvětlit, co dělám, svou chybu dokážu najít a opravit a nebojím se chybovat.

2 – chvalitebný

Žák dosahuje očekávané úrovně vzdělávání ve vysoké míře a získané znalosti a dovednosti dokáže zpravidla samostatně využívat.

Vlastními slovy: umím, vím, většinou zvládám – rozumím dostatečně, někdy váhám nebo udělám drobnou chybu, z chyb se většinou poučím a při menší nejistotě potřebuji ujištění nebo drobnou pomoc.

3 – dobrý

Žák dosahuje očekávané úrovně vzdělávání v podstatné části, při některých činnostech však potřebuje podporu nebo vedení.

Vlastními slovy: nejsem si úplně jistý – umím, vím a rozumím, ale při některých činnostech potřebuji malou pomoc nebo ujištění, že jdu správným směrem.

4 – dostatečný

Žák dosahuje pouze základní úrovně požadovaných výstupů a při jejich naplňování potřebuje výraznější podporu.

Vlastními slovy: nemůžu si vzpomenout – zvládám s obtížemi, potřebuji výraznější pomoc, vedení nebo názorné pomůcky a mé znalosti a dovednosti jsou nejisté nebo nestálé.

5 – nedostatečný

Žák očekávané úrovně vzdělávání v dané oblasti nedosahuje ani při poskytnuté podpoře.

Vlastními slovy: nevím, neumím – učivo nezvládám ani s pomocí a potřebuji další čas, podporu a příležitosti k učení.

4.5 Pravidla pro hodnocení žáků v individuálním vzdělávání a žáků s individuálními vzdělávacími potřebami

Žáci v individuálním vzdělávání podle § 41 školského zákona

Na žáky v individuálním vzdělávání se pravidla hodnocení vztahují přiměřeně jejich způsobu vzdělávání.

Žák v individuálním vzdělávání prokazuje dosažení očekávaných výstupů v rozsahu stanoveném právními předpisy a školním vzdělávacím programem způsobem stanoveným školou.

Škola volí takové formy ověření, které jí umožní dostatečně posoudit dosažení očekávaných výstupů. Může se jednat například o prezentaci, ústní ověření, předvedení praktických dovedností, rozhovor, předložení portfolia nebo jejich kombinaci.

Při hodnocení škola vychází zejména z výsledků ověření dosažených očekávaných výstupů, předložených podkladů a portfolia žáka a přihlíží také k hodnocení a informacím poskytnutým vzdělavatelem.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se vztahují stejná základní pravidla hodnocení jako na ostatní žáky.

Při vzdělávání a hodnocení žáka škola zohledňuje doporučení školského poradenského zařízení a postupuje v souladu s platnými právními předpisy.

Při hodnocení žáka škola přihlíží k jeho individuálním vzdělávacím potřebám a k podpůrným opatřením stanoveným pro jeho vzdělávání.

4.6 Postup v případě nehodnocení žáka z důvodu nedostatku podkladů

Škola průběžně eviduje docházku žáků a sleduje průběh jejich vzdělávání. Při zvýšené absenci žáka posuzuje, zda má k dispozici dostatek podkladů pro hodnocení výsledků jeho vzdělávání.

Při získávání podkladů pro hodnocení může škola využít zejména průběžnou práci žáka, portfolio, projekty, praktické výstupy, rozhovor, sebehodnocení a další odpovídající podklady.

Nelze-li žáka na konci prvního nebo druhého pololetí hodnotit, postupuje škola v souladu s § 52 školského zákona a příslušnými prováděcími předpisy. Ředitelka školy určí náhradní termín pro vykonání zkoušky nebo doplnění potřebných podkladů tak, aby bylo možné výsledky vzdělávání řádně uzavřít.

4.7 Uznávání výsledků neformálního a informálního vzdělávání

ZŠ DRAK respektuje skutečnost, že k učení dochází různými cestami a nejen v rámci školou organizovaných vzdělávacích aktivit.

Pokud žák doloží, že příslušného očekávaného výstupu dosáhl mimo školou organizované aktivity, může toto učení předložit svému patronovi prostřednictvím portfolia, prezentace, praktické ukázky, výrobku nebo jiného odpovídajícího důkazu.

Patron posoudí, zda předložený důkaz odpovídá příslušnému očekávanému výstupu. Pokud je dosažení OVU ověřeno, průvodce jej zaznamená v systému EduPage jako splněný a tento výstup se stává součástí celkového hodnocení žáka.

4.8 Přístup žáků a zákonných zástupců k podkladům hodnocení

Žáci a jejich zákonní zástupci mohou na vyžádání nahlédnout do záznamů a dalších podkladů, které se vztahují k činnostem, průběhu a výsledkům vzdělávání žáka ve škole.

Škola podporuje transparentnost hodnocení a vede žáky k tomu, aby svému hodnocení rozuměli a dokázali o něm otevřeně hovořit.